

Załącznik do uchwały Nr XXVII/312/2013
Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim
z dnia 26 marca 2013r.

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Stargardzie Szczecińskim
w 2012 roku

Spis treści

Spis treści	2
I. Zadania i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	3
1. Zadania	3
2. Kadra	3
II. Struktura dochodów i wydatków w 2012 r.	4
1. Dochody	4
2. Wydatki	5
Wydatki Ośrodka finansowane były:	6
III. Sprawozdanie z realizacji zadań pomocy społecznej	7
1. Informacje ogólne.	7
2. Charakterystyka osób / rodzin objętych pomocą społeczną	9
3. Charakterystyka działalności – zakres i formy pomocy	10
3.1 Usługi opiekuńcze.	12
3.2 Specjalistyczne usługi opiekuńcze.	13
3.3 Dzienny Dom Pobytu dla Osób Starszych.	13
3.4 Domy pomocy społecznej.	14
3.5 Składki na ubezpieczenie zdrowotne.	15
3.6 Sprawienie pogrzebu.	16
3.7 Schronienie.	16
3.8 Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.	18
3.9 Program osłony z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób.	19
3.10 Zasiłki stałe.	19
3.11 Zasiłki okresowe.	20
3.12 Zasiłki celowe.	20
3.13 Centrum Integracji Społecznej.	21
3.14 Realizacja Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją.	21
3.15 Przemoc w rodzinie.	22
3.16 Pomoc osobom zwalnianym z zakładów karnych.	22
3.17 Pomoc w formie rzeczowej z udziałem instytucji, organizacji i sponsorów.	23
3.18 Realizacja programów z zakresu reintegracji społecznej i społeczno-zawodowej.	24
3.19 Projekt systemowy „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim”.	26
3.20 Poradnictwo specjalistyczne.	27
3.21 Wywiady środowiskowe.	28
3.22 Kontrakty socjalne.	29
4. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.	29
IV. Prace społecznie użyteczne.	32
V. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.	34
VI. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.	37
VII Realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.	38
VIII. Dodatki mieszkaniowe.	38
IX. Świadczenia rodzinne i alimentacyjne.	40
1. Świadczenia rodzinne.	40
1. Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.	47

I. Zadania i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

1. Zadania

Głównym zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) realizacja rządowych programów pomocy społecznej i miejskich programów osłonowych.

W 2012 r. MOPS realizował także przekazane mu zadania wynikające z innych ustaw:

- 1) przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- 3) prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 4) należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- 5) potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 6) realizacja Projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 7) organizowanie i finansowanie prac społecznie użytecznych,
- 8) prowadzenie obsługi technicznej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 9) prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego.

2. Kadra

Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2012 r. realizowane były przez 130 pracowników zatrudnionych w siedmiu działach oraz 5 osób zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach.

Ponadto 2 osoby wykonywały pracę w ramach umowy na zastępstwo, 5 osób w ramach robót publicznych, 10 osób w ramach prac społecznie użytecznych i 7 osób odbywało staż absolwencki.

Z uwagi na konieczność ciągłego doskonalenia zawodowego 126 pracowników MOPS w 2012 uczestniczyło w 86 szkoleniach, w szczególności z zakresu:

- stosowanie procedury administracyjnej w zakresie zadań realizowanych przez instytucje pomocy społecznej (praktyka postępowania egzekucyjnego w administracji, Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny, Kodeks Postępowania Administracyjnego, szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, super sekretariat)
- specjalistyczne szkolenia dla pracowników socjalnych (przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, wpieranie rodziny i pieczy zastępcza, praca środowiskowa jako metoda aktywizacji i integracji społecznej, współpraca publicznych służb zatrudnienia z pracownikami pomocy społecznej, praca socjalna to sztuka mądrego pomagania, żółta kartka – kontakt i praca z osobami stosującymi przemoc),

- prawo pracy , rachunkowość budżetowa, sporządzanie sprawozdań finansowych, ochrona danych osobowych, zmiany w KPA ustawa o metryczkach administracyjnych, zagadnienia dotyczące Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pracownicy tutejszego Ośrodka w 2012 r. brali udział w cyklach edukacyjnych i warsztatach :

- praca środowiskowa jako metoda aktywizacji i integracji społecznej,
- mediacje rodzinne,
- współpraca OPS i PUP w celu aktywizacji społecznej,
- wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
- wsparcie i motywacja,
- kompleksowe warsztaty zamówień publicznych dla początkujących,
- analiza przypadku bezrobotnego klienta pomocy społecznej.

Studia podyplomowe finansowane ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego ukończyło 3 pracowników na kierunku Organizacja Pomocy Społecznej w ramach projektu „Kształcenie Kadry Zarządzającej Instytucji Pomocy i Integracji Społecznej”, natomiast jeden pracownik uzyskał specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny w zakresie przygotowywania ogólnego i przygotowania specjalistycznego w kierunku pracy z osobami starszymi .

Ponadto terapeuci zatrudnieni w MOPS brali cyklicznie udział w superwizjach, których koszt sfinansowany został ze środków MOPS .

II. Struktura dochodów i wydatków w 2012 r.

1. Dochody.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskuje dochody własne, które przekazywane są do budżetu gminy oraz dochody związane z realizacją zadań zleconych i własnych rozliczanych z urzędem administracji państwowej (dotacje na dofinansowanie zadań własnych), które przekazywane są do budżetu państwa. W 2012 r. uzyskano dochody w łącznej kwocie 1.070.208,90 zł (w 2011 r. – 1.011.711,90 zł), w tym:

- dochody własne - 427.950,43 zł,
- dochody rozliczane z urzędem administracji państwowej - 642.258,47 zł.

W ramach dochodów własnych MOPS uzyskał dochód z tytułu:

- odpłatności za wykonane usługi opiekuńcze - 78.105,20 zł,
- odpłatności za pobyt w Gminnym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy – 4.244,88 zł,
- odpłatności za pobyt w Dziennym Domu Pobytu dla Osób Starszych – 31.748,58 zł,
- odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej dotyczące rozliczenia z lat ubiegłych – 900,44 zł,
- rozliczenia zaliczek na koszty biegłych sądowych w sprawach leczenia odwykowego oraz kar umownych za nieterminową realizację umów przez biegłych – 4.113,35 zł,
- odzyskanych kosztów upomnień – 1.503,60 zł,
- odsetek od środków na rachunkach bankowych – 1.669,98 zł,
- prowizji za rozliczenie podatku od osób fizycznych – 1.269 zł,
- kar, grzywien i odszkodowań – 511,10 zł,
- refundacji z Powiatowego Urzędu Pracy prac społecznie użytecznych – 197.900,63 zł,

- refundacji z Powiatowego Urzędu Pracy za roboty publiczne – 2.820,10 zł,
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – 1.523,09 zł,
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych oraz odsetek – 96.345,37 zł,
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej – 990,77 zł,
- zwrotu nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych oraz nieodebranych (przedawnionych) ryczałtów mieszkaniowych – 3.849,90 zł,
- rozliczeń zaliczek na koszty postępowań sądowych – 454,44 zł.

W ramach dochodów rozliczanych z urzędem administracji państwowej uzyskano dochód z tytułu:

- odpłatności za usługi świadczone w Środowiskowym Domu Samopomocy – 9.082,00 zł,
- zwrotu przez dłużników alimentacyjnych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od spłat – 572.082,98 zł,
- zwrotu składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe w wyniku uzupełnienia dokumentacji przez osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne – 28.861,23 zł,
- zwrotu składek zdrowotnych opłacanych za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne i zasiłki stałe z pomocy społecznej w wyniku uzyskania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego z innych tytułów – 8.614,26 zł,
- nienależnie pobranych zasiłków z pomocy społecznej (stałe i okresowe) – 21.693,86 zł,
- nienależnie pobranych zasiłków realizowanych w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – 1.824,14 zł,
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pielęgnacyjnych – 100 zł.

2. Wydatki

Poniższy schemat przedstawia ogólne wydatki MOPS oraz wydatki na poszczególne rodzaje działalności w 2012 r.

W wydatkach ogółem największą pozycję stanowią wydatki na świadczenia rodzinne – 37,5 % (w 2011 r. – 38,4 %), a następnie: pomoc społeczną – 23 % (w 2011 r. - 24,1 %), utrzymanie Ośrodka i obsługę administracyjną – 14,9 % (w 2011 r. - 14,8 %), dodatki mieszkaniowe – 13 % (w 2011 r. – 12,7 %) , fundusz alimentacyjny – 9,6 % (w 2011 r. – 9 %) i przeciwdziałanie alkoholizmowi – 1 % (w 2011 r. – 1 %) oraz wydatki na pozostałe zadania (m.in. prace społecznie użyteczne) – 1 %.

Wydatki Ośrodka finansowane były:

- ze środków budżetu Miasta - 13.120.917,81 zł,
- ze środków budżetu Państwa - 24.187.746,07 zł,
- z Europejskiego Funduszu Społecznego - 299.027,83 zł.

Na realizację zadań własnych wykorzystano dotację z budżetu Państwa w kwocie 5.885.734,92 zł.

Wydatki związane z realizacją zadań własnych - 19.305.689,56 zł, w tym:

1. Dodatki mieszkaniowe - 4.889.054,91 zł.
2. Świadczenia rodzinne i alimentacyjne - 354.336,64 zł.
3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (działalność Zespołu Interdyscyplinarnego) – 369 zł.
4. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej - 95.637,88 zł, w tym:
  - 1) wspieranie rodziny - 76.762,45 zł,
  - 2) piecza zastępcza - 18.875,43 zł.
5. Przeciwdziałanie alkoholizmowi - 393.784,22 zł, w tym:
  - 1) działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 132.971,84 zł,
  - 2) Program „Szkoła – Rodzina – Środowisko”(zatrudnienie psychologów i terapeutów) - 260.812,38 zł.
6. Prace społecznie użyteczne - 329.621,85 zł.
7. Pomoc społeczna - 8.606.297,62 zł, w tym:
  - 1) składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe i uczestniczące w zajęciach Centrum Integracji Społeczne - 188.000,00 zł,
  - 2) pokrycie kosztów za pobyt w domach pomocy społecznej - 1.185.413,51 zł,
  - 3) zasiłki stałe - 1.879.482,93 zł,
  - 4) zasiłki okresowe - 1.586.611,26 zł,
  - 5) zasiłki celowe - 580.595,68 zł,
  - 6) sprawienie pogrzebu - 18.479,08 zł,
  - 7) usługi opiekuńcze - 1.135.509,90 zł,
  - 8) program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - 1.675.884,75 zł,
  - 9) projekt systemowy „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim” - 354.355,07 zł,
  - 10) realizacja programów związanych z integracją społeczną i społeczno - zawodową - 1.965,44 zł.
8. Utrzymanie i koszty obsługi MOPS - 4.636.587,44 zł.

Wydatki związane z realizacją zadań zleconych - 18.302.002,15 zł., w tym:

1. Ochrona zdrowia - pokrycie kosztów wydania decyzji dot. ubezpieczenia zdrowotnego - 21.580,00 zł,
2. Świadczenia rodzinne - 13.414.712,48 zł,
3. Fundusz alimentacyjny - 3.609.883,95 zł,
4. Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe - 538.840,52 zł,
5. Składki zdrowotne - 130.057,20 zł,

6. Obsługa świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych - 529.495,00 zł,
7. Specjalistyczne usługi opiekuńcze - 57.433,00 zł.

Wydatki ogółem: 37.607.691,71 zł.

W stosunku do 2011 r. nastąpił wzrost wydatków o kwotę 1.240.651,29 zł.

Wzrost wydatków dotyczył realizacji, m. in.:

- dodatków mieszkaniowych o 287.449 zł,
- przeciwdziałania alkoholizmowi o 15.167 zł,
- usług opiekuńczych o 8.903 zł,
- prac społecznie użytecznych o 114.976 zł,
- zasiłków okresowych o 81.607 zł,
- programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” o 27.387 zł,
- świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych wraz z kosztami obsługi o 423.098 zł,
- Projektu systemowego „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim” o 36.485 zł,
- utrzymania Ośrodka o 116.652 zł.

Ponadto w 2012 r. po raz pierwszy pojawiły się wydatki związane z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i wyniosły 95.638,00 zł.

Plan wydatków wykonano w 98 %.

Sporządzono łącznie 27.612 decyzji administracyjnych. Wydano łącznie 2912 zaświadczeń potwierdzających fakt korzystania lub niekorzystania z pomocy. Sporządzono łącznie 22.873 pisma do różnych instytucji w formie odpowiedzi na zapytania, w szczególności: sądów, prokuratury, Komendy Powiatowej Policji, ośrodków pomocy społecznej, urzędów skarbowych, komorników i pisma korespondencyjne (informacje, wezwania) skierowane do klientów Ośrodka.

Prowadzono łącznie 2128 postępowań egzekucyjnych dotyczących dłużników alimentacyjnych, zwrotów nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych oraz dodatków mieszkaniowych.

III. Sprawozdanie z realizacji zadań pomocy społecznej.

1. Informacje ogólne.

Organizację, zadania, rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka a osoby i rodziny korzystające z pomocy są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Trudna sytuacja życiowa (m. in. bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność, uzależnienia, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, itp.) oraz posiadane dochody nie przekraczające kryteriów dochodowych określonych w oparciu o próg interwencji socjalnej warunkują prawo do bezzwrotnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej był dochód netto nie przekraczający kwoty 477 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 351 zł – powyższe kryterium obowiązywało do września 2012 r. **Od 1 października 2012 r.** zostało zmienione

kryterium dochodowe i wynosi dla osoby samotnie gospodarującej **542 zł**, natomiast dla osoby w rodzinie kwota **456 zł**.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej, natomiast tymczasowo aresztowanej zawieszają się prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Za okres tymczasowego aresztowania nie udziela się świadczeń.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, MOPS zatrudnia wykwalifikowaną kadrę, w szczególności 39 pracowników socjalnych, którzy uprawnieni są do przeprowadzania wywiadów środowiskowych i prowadzenia pracy socjalnej.

Pracownicy pomocy społecznej realizując zadania z zakresu pomocy społecznej w celu udzielenia efektywnego wsparcia ściśle współpracowali z wieloma instytucjami, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, w szczególności z:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- Centrum Socjalnym „Caritas”,
- Stowarzyszeniem Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi,
- Polskim Komitetem Pomocy Społecznej,
- Polskim Czerwonym Krzyżem,
- Domami Pomocy Społecznej,
- Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- Placówkami Opiekuńczo-Wychowawczymi,
- Szkołami,
- Komendą Powiatową Policji,
- Strażą Miejską,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Klubem Abstynenta,
- Publicznymi i Niepublicznymi Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Powiatowym Urzędem Pracy,
- Służbą zdrowia.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w 2012 r. realizowane były w oparciu o posiadane zasoby kadrowe i środki finansowe i obejmowały w szczególności:

- prowadzenie postępowań, wydawanie decyzji i wypłatę zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych,
- kierowanie do domów pomocy społecznej, schronisk, noclegowni i opłacanie lub dofinansowanie do opłat za pobyt,
- kierowanie na posiłki i opłacanie ich kosztów,
- opłacanie składek zdrowotnych za osoby korzystające z pomocy i kwalifikowanie do ww. świadczeń,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych,
- sprawienie pogrzebu,
- realizację programów osłonowych,
- świadczenie pracy socjalnej,
- udzielanie poradnictwa prawnego i psychologicznego.

2. Charakterystyka osób / rodzin objętych pomocą społeczną.

W Stargardzie Szczecińskim wg stanu na 31 grudnia 2012 r. zameldowanych było 68.077 osób (w 2011 r. – 68.330 osoby), w tym czasowo 1187 osób i 78 obcokrajowców.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie Szczecińskim na 31 grudnia 2012 r. zarejestrowanych było 3700 osób (3863 osoby w 2011 r.).

Wskaźnik bezrobocia wynosił 8,0 %.

Tabela nr1. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze

Powód trudnej sytuacji życiowej	2012 r.		2011 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	1581	3029	1641	3273
Sieroctwo	6	26	4	15
Bezdomność	161	200	146	184
Potrzeba ochrony macierzyństwa	94	373	95	366
Bezrobocie	1092	2567	1148	2798
Niepełnosprawność	983	1648	1018	1714
Długotrwała lub ciężka choroba	1124	1783	1104	1788
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	528	1811	620	2060
▪ rodziny niepełne	434	1314	511	1521
▪ rodziny wielodzietne	126	695	134	740
Przemoc w rodzinie	26	68	32	88
Alkoholizm	120	165	115	164
Narkomania	11	11	7	7
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	51	69	55	76
Zdarzenia losowe	4	6	8	22
Sytuacje kryzysowe	2	7	2	2

W stosunku do 2011 r. stwierdza się wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności, sieroctwa, długotrwałej i ciężkiej choroby, alkoholizmu, narkomanii. W pozostałych przypadkach wystąpiło zmniejszenie kręgu osób korzystających z pomocy.

Największy spadek nastąpił w przypadku ubóstwa o 60 rodzin i bezrobocia o 56 rodzin.

Tabela nr 2. Typy rodzin objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	2012 r.		2011 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem, w tym:	2308	4.498	2379	4802
- o liczbie osób 1	1388	1.388	1324	1324
2	285	570	363	726
3	267	801	312	936
4	207	828	201	804
5	87	435	102	510
6 i więcej	74	476	77	502

Z zestawienia wynika, że w stosunku do 2011 r. zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej o 71 rodzin oraz liczba osób w tych rodzinach o 304 osoby.

W ogólnej liczbie rodzin, tj. 2308, rodziny z dziećmi stanowiły 1033 rodziny o łącznej liczbie osób 3230, rodziny niepełne – 515 i rodziny emerytów i rencistów – 357.

3. Charakterystyka działalności – zakres i formy pomocy.

W 2012 r. w stosunku do 2011 r. nastąpił wzrost wydatków ogółem na realizację zadań wyszczególnionych w tabeli nr 3 o kwotę 28.917 zł. Najwyższy wzrost wydatków wystąpił w pozycjach: realizacja projektów, następnie programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i odpłatności za domy pomocy społecznej

Natomiast największy spadek wydatków nastąpił w pozycji – zasiłki celowe o 81.451 zł.

Tabela nr 3. – Struktura wydatków – zadania własne i zlecone.

Formy pomocy	2012 r.		2011 r.	
	Liczba rodzin	Kwota w zł	Liczba rodzin	Kwota w zł
Usługi opiekuńcze	166	1.135.509,90	246	1.126.606,18
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	5	57.433,00	6	58.457,00
Odpłatność za domy pomocy społecznej	64	1.185.413,51	58	1.174.836,30
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	661	188.000,00	679	193.438,52
Sprawienie pogrzebu	9	18.479,08	9	15.762,40
Pomoc państwa w zakresie dożywiania, w tym:	1741	1.675.884,75	3.865	1.648.497,14
posiłek dla dzieci i młodzieży	702	522.957,00	728	585.554,00
Zasiłki stałe	569	1.879.482,93	590	1.874.879,39
Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	1349	1.586.611,26	1.359	1.504.987,08
• Bezrobocia	921	1.163.872,00	823	954.773
• długotrwałej choroby	258	180.953,00	444	374.390
• niepełnosprawności	290	139.534,00	229	96.383
Zasiłki celowe w tym:	1848	580.595,68	1962	662.046,97
• ubranie	504	36.529,00	576	43.965,00
• leki i leczenie	363	79.689,31	394	76.185,13
• drobne remonty	6	570,87	5	370,00
• opał	798	275.136,00	894	300.842,00
• gaz	144	16.663,82	194	24.955,50
• energia elektryczna	156	20.356,58	186	23.423,46
• sprzęt domowy	6	3.619,00	4	1.180,00
• zasiłki specjalne celowe	337	116.320,00	385	144.942,00
• program osłonowy z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób	6	515,90	10	1.868,70
• zdarzenia losowe	4	800,00	12	9.135,17
• zasiłki na inne cele	169	30.394,69	120	35.180
• Realizacja projektów	194	356.320,51	50	317.869,99
Razem:	2308	8.606.297,62	2379	8.534.621,83

3.1 Usługi opiekuńcze.

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

Wydatki na usługi opiekuńcze obejmują koszty związane z funkcjonowaniem Działu Usług Opiekuńczych, m. in. koszty osobowe i pochodne, badania lekarskie, świadczenia pracownicze wynikające z przepisów bhp i funduszu świadczeń socjalnych, bilety komunikacji miejskiej, ekwiwalent za odzież roboczą, środki higieny, zakup materiałów biurowych.

Koszt realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w kolejnym punkcie jest zadaniem obowiązkowym gminy.

W 2012 r. wydatki związane ze świadczeniem przez opiekunki domowe MOPS usług opiekuńczych w miejscu ich zamieszkania, wyniosły 1.135.509,90 zł.

Usługi opiekuńcze świadczone były przez 25 opiekunek domowych zatrudnionych na czas nieokreślony, które okresowo wspomagane były przez opiekunki zatrudniane w ramach robót publicznych (średnio 3-5 osób miesięcznie) i prac społecznie użytecznych (średnio 8 osób miesięcznie).

Część usług zlecono do realizacji Centrum Integracji Społecznej w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Krasińskiego 19 w ramach realizowanego przez CIS programu reintegracji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych.

Z usług opiekuńczych korzystało ogółem 246 osób, na rzecz których świadczone były usługi w ilości 51.288 godzin, z tego opiekunki MOPS wypracowały 37.534 godziny u 166 osób, a opiekunki CIS – 13.754 godziny u 80 osób.

Spośród osób korzystających z usług opiekuńczych w 2012 r. zmarły 62 osoby, 43 osoby zrezygnowały ze świadczenia usług, w tym 8 osób zostało umieszczonych w domach pomocy społecznej.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W ogólnej liczbie 246 osób korzystających z usług opiekuńczych, 23 osoby korzystały z usług nieodpłatnie z uwagi na niski dochód oraz 137 osób, które z tytułu wieku korzystały nieodpłatnie z 1 godziny usług.

W roku 2012 usługami opiekuńczymi objęto 86 osób, które w poprzednich latach nie korzystały z tej formy pomocy, w tym:

- 8 osób samotnych,
- 46 osób zamieszkujących samotnie ale posiadających rodziny,
- 33 osoby zamieszkujące z rodziną.

Odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych ustalono na kwotę 23,83 zł. Dochód z tytułu odpłatności uzyskano w kwocie 78.105,20 zł.

3.2 Specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. NR 189, poz. 1598 z późn. zm.).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w ramach zadań zleconych i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Opiekunki MOPS świadczyły usługi w ilości 2.340 godzin usług na rzecz 5 osób w ich środowisku zamieszkania. Cenę 1 godziny usług ustalono na kwotę 23,49 zł.

Koszt realizacji tego zadania to kwota 57.433 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były także przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Stargardzie Szczecińskim w ramach zlecenia zadania przez Prezydenta Miasta Stargard Szczeciński. MOPS nie wydatkował w ramach własnego budżetu kosztów na realizację tego zadania. Koszt 1 godziny usług wyniósł 7,73 zł. Usługi świadczone były dla 27 osób zamieszkujących w mieszkalniach wspomaganym. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 127.000 zł.

Z tytułu odpłatności za ww. usługi dochód gminy wyniósł 30.451,80 zł.

3.3 Dzienny Dom Pobytu dla Osób Starszych.

Dzienny Dom Pobytu dla Osób Starszych mieści się w siedzibie Polskiego Czerwonego Krzyża w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Limanowskiego 24. DDP jest prowadzony w ramach zlecenia zadania przez Prezydenta Miasta Stargard Szczeciński organizacji pozarządowej, tj. Zachodniopomorskiemu Oddziałowi Okręgowemu PCK w Szczecinie.

MOPS wydaje skierowania do Domu na podstawie wywiadu środowiskowego w formie decyzji administracyjnej. Podstawą odpłatności jest dochód osób skierowanych. Nie ponoszą odpłatności osoby, jeżeli dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, odpowiednio 542 zł lub 456 zł x liczba osób w rodzinie.

W 2012 r. MOPS skierował do DDP 22 osoby (18 kobiet i 4 mężczyzn). Odpłatność miesięczna wynosiła 430,29 zł; 19 osób wносиło opłaty w oparciu o ustaloną tabelę odpłatności, w tym 11 osób ponosiło 100 % odpłatności a 3 osoby korzystały z usług DDP bezpłatnie. MOPS nie wydatkował kosztów w ramach własnego budżetu na realizację tego zadania. Uczestnicy z tytułu odpłatności za pobyt wnieśli opłaty w 2012 r. w łącznej kwocie 31.748,58 zł. Na dzień 31 grudnia 2012 r. z usług DDP korzystało 16 osób. DDP przeznaczony jest dla osób starszych w wieku powyżej 55 roku życia, osamotnionych lub wymagających obecności osoby drugiej ze względów zdrowotnych, podczas gdy członkowie rodzin są w pracy/szkole.

W ramach działalności Dom organizuje:

- zajęcia w zakresie aktywności psycho-fizycznej,
- terapii ruchowej i rehabilitacji indywidualnej,
- posiłki - w ramach zajęć kulinarnych,
- opiekę medyczną sprawowaną przez pielęgniarkę.

3.4 Domy pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody Sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2012 r. MOPS dofinansował bądź pokrył koszty pobytu w domach pomocy społecznej 64 osobom, które przebywały w:

- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Dolicach – 22 osoby, w tym 12 kobiet,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Darskowie – 3 osoby, w tym 1 kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Wojszycach – 1 osoba – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Fabianowie – 1 osoba – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla przewlekle somatycznie chorych w Śniatowie – 2 osoby – kobiety,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych w Nowogardzie – 8 osób, w tym 1 kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Pyrzycach - 4 osoby w tym 2 kobiety
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Wałczu – 1 mężczyzna,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Woli Chruścińskiej – 1 osoba – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Włociborzu – 1 mężczyzna,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Żydowie – 2 osoby – mężczyźni,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku w Krzecku – 1 osoba - mężczyzna,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Moryniu – 1 osoba – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych w Szczecinie – 1 osoba – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Piotrowicach – 5 osób, w tym 2 kobiety,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Myśliborzu – 5 osób, w tym 3 kobiety,
- Domu Pomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i chorych psychicznie Resku - 1 mężczyzna,
- Domu Pomocy dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych w Żabowie - 3 osoby, w tym 1 kobieta,
- Domu Pomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i chorych psychicznie w Nowym Czarnowie – 1 chłopiec (niepełnoletni).

W 2012 r. w domach pomocy społecznej umieszczono 19 osób. Według stanu na 31 grudnia 2012 r. na umieszczenie oczekiwało 6 kolejnych osób, w tym 1 osoba z roku 2009.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, wójt / burmistrz / prezydent, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

W 2012 r. koszt utrzymania mieszkańca był najniższy w Domu Pomocy Społecznej w Wojszycach – 2.257,66 zł a najwyższy w Domu Pomocy Społecznej w Dolicach – 3.170,77 zł. We wszystkich domach pomocy społecznej nastąpił wzrost kosztów utrzymania, średnio około 80 zł w stosunku do 2011 roku.

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu.

Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępni).

W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 % kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina.

Opłata za pobyt 64 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wnoszona była przez:

- mieszkańca domu i rodzinę w 8 przypadkach,
- mieszkańca domu i MOPS w 56 przypadkach.

Odpłatność rodzin w 2012 r. wyniosła 65.212,79 zł.

MOPS dopłacał do pobytu mieszkańca średnio 2.058 zł miesięcznie.

Wartość wydatków MOPS po uwzględnieniu odpłatności rodzin wyniosła 1.185.413,51 zł.

3.5 Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Opłacanie składek zdrowotnych za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 z późn. zm.).

W 2012 r. MOPS opłacił składkę zdrowotną za 661 świadczeniobiorców niepodlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, w tym za:

- 23 dzieci do czasu rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego – 4.540,00 zł,
- 75 osób objętych indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w CIS – 16.424,00,
- 563 osoby pobierające zasiłek stały – 167.036,00 zł.

MOPS przekazuje Narodowemu Funduszowi Zdrowia informacje dotyczące zgłoszenia dzieci do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacania składki, w pozostałych przypadkach wydawane są decyzje administracyjne, które są również przesyłane do NFZ.

Wartość wydatków na ten cel w 2012 r. to kwota 188.000 zł. Kwota 1 świadczenia – 32 zł.

3.6 Sprawienie pogrzebu.

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego.

W 2012 r. zlecono sprawienie 9 (w tym 2 osoby bezdomne) pogrzebów MPGK w Stargardzie Szczecińskim w oparciu o podpisaną umowę. Osoby zmarłe nie były ubezpieczone i nie pozostawiły masy spadkowej, nie miały rodziny lub rodzina nie była w stanie sprawić pochówku z uwagi na trudną sytuację finansową. Średni koszt pogrzebu wyniósł 2.053,23 zł., Ogółem wydano 18.479,08 zł.

3.7 Schronienie.

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Na terenie miasta Stargard Szczeciński pomoc osobom bezdomnym świadczona była przez:

- 1) Centrum Socjalne „Caritas” w Stargardzie Szczecińskim w zakresie:
  - a) wydawania posiłków,
  - b) udzielania schronienia w:
    - Schronisku dla mężczyzn przy ul. Krasieńskiego 10 – 45 miejsc +10 miejsc interwencyjnych w okresie zimowym,
    - Gminnym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Krasieńskiego 19 – 45 miejsc (w tym 40 dla mieszkańców Stargardu Szczecińskiego i 5 dla mieszkańców powiatu),
    - ogrzewalni dla osób bezdomnych będących pod wpływem alkoholu (nie wymagających leczenia szpitalnego i nie agresywnych) przy ul. Krasieńskiego 10 – maksymalnie do 16 miejsc.
- 2) Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi przy ul. Okulickiego 3 w zakresie:
  - a) udzielania posiłków,
  - b) wydawania suchego prowiantu,
  - c) udzielania schronienia dla mężczyzn, kobiet i dzieci – 55 miejsc.
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie:
  - a) działalności informacyjnej dotyczącej możliwości uzyskania różnorodnych form pomocy społecznej, w tym schronienia na terenie miasta, województwa oraz poza jego terenem,
  - b) poradnictwa w sprawach, m. in. mieszkaniowych, leczenia, w tym odwykowego, załatwiania spraw urzędowych, uzyskania stopnia niepełnosprawności,
  - c) pracy socjalnej skierowanej do osób przebywających w schroniskach, altanach ogrodowych i innych miejscach pobytu polegającej, m. in. na:
    - pomocy w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności,
    - pomocy w uzyskaniu świadczeń emerytalnych lub rentowych,
    - reprezentowaniu i pośredniczeniu w załatwianiu spraw urzędowych,
    - aktywizowaniu i wspieraniu w utrzymaniu higieny osobistej, trzeźwości, ubioru odpowiedniego do pory roku, poszukiwania lub utrzymania pracy,

- kontaktowaniu ze specjalistami (prawnik, terapeuta, doradca zawodowy, pracownik d.s. kadr, przedstawiciel TBS) w celu zdobycia ogólnej wiedzy z zakresu możliwości poprawy sytuacji osób bezdomnych,
- d) udzielania pomocy: pieniężnej - zasiłki stałe, okresowe, celowe i niepieniężnej – składki zdrowotne lub objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, skierowanie do schronisk, skierowanie do korzystania z ciepłych posiłków, udzielenie pomocy w formie ubrania.

W kręgu zainteresowania pracowników socjalnych w 2012 r. było 338 osób bezdomnych (315 osób dorosłych + 23 dzieci), z czego 32 stargardzian (31 osób dorosłych + 1 dziecko) przebywało w schroniskach poza Stargardem.

Na terenie miasta przebywało 126 osób bezdomnych spoza Stargardu Szczecińskiego.

Z liczby 189 bezdomnych stargardzian przebywających na terenie miasta:

- w CS „Caritas” schronisku dla bezdomnych mężczyzn przebywało 55 mężczyzn,
- w GOW przebywało 28 kobiet i 17 dzieci,
- w schronisku SLB przebywało 28 mężczyzn, 2 kobiety i 5 dzieci,
- 54 osoby przebywały w altanach ogrodowych, z czego 32 osoby korzystały z pomocy finansowej i w naturze MOPS, a 22 osoby objęte były jedynie monitoringiem i ewentualnie poradnictwem.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej współpracę z bezdomnymi prowadziło trzech pracowników socjalnych.

W 2012 r. pracownicy socjalni przeprowadzili ogółem 662 wywiady, w tym:

- w sprawie udzielenia pomocy – 515,
- na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej – 127,
- inne wywiady dotyczące bezdomnych – 20.

Ze 126 osób bezdomnych przybyłych do Stargardu Szczecińskiego z terenu innych gmin:

- w schronisku SLB przebywały 82 osoby,
- w GOW – 16 osób,
- w altanach ogrodowych i pomieszczeniach niemieszkalnych – 18 osób,
- w CS „Caritas” – 10 osób.

Wśród ogółu bezdomnych, osoby bezdomne z terenu innych gmin stanowią 37,27 %.

Konieczność świadczenia pomocy tym osobom (wywiady środowiskowe, praca socjalna, poradnictwo prawne, pomoc finansowa) stanowi dodatkowe obciążenie pracowników MOPS.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni zawarli 46 kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi, w wyniku których:

- 15 osób uczestniczyło w różnych formach aktywizacji zawodowej, tj. CIS, prace społecznie użyteczne,
- 6 osób podjęło terapię odwykową (z różnym skutkiem),
- 4 rodziny (przebywające w GOW) usamodzielniały się uzyskując mieszkanie,
- 8 osób podjęło zatrudnienie,
- 13 osób zerwało kontrakt socjalny.

W 2012 roku 71 osób to środowiska nowe dotychczas nie notowane w Ośrodku jako osoby bezdomne, w tym 24 osoby - z eksmisji mieszkaniowych.

Od maja 2012 r. MOPS w Stargardzie Szczecińskim obok Centrum Socjalnego Caritas jest partnerem w realizacji projektu „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” realizowanego w ramach Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Liderem w ww. projekcie jest Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Stargardzie Szczecińskim.

Z ramienia MOPS w ww. projekcie udział bierze 3 pracowników. W ramach realizacji projektu zostały przeprowadzone 103 wywiady środowiskowe, zawarto 63 kontrakty socjalne i wydano 63 skierowania do udziału w projekcie.

3.8 Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany był w latach 2006 – 2012 w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2258).

Celem Programu było wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania osób, których dochód nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego (715,50,00 zł miesięcznie w przypadku 1 osobowego gospodarstwa domowego i 526,50 zł miesięcznie na 1 osobę w przypadku wieloosobowego gospodarstwa domowego, od października 2012 r. odpowiednio 813,00 i 684,00) w formie zakupu posiłku lub przekazania pomocy pieniężnej na zakup posiłku albo żywności w celu przygotowania ciepłego posiłku.

Ogólny koszt realizacji ww. Programu wyniósł 1.675.874,85 zł. Źródłem finansowania Programu była dotacja celowa z budżetu państwa – 1.004.110 zł oraz środki własne – 671.774,75 zł.

Tabela nr 4. Pomoc rzeczowa i finansowa w ramach Programu.

Wyszczególnienie	Osoby ogółem	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby
Liczba osób objętych Programem w tym:	3738	548	746	2444
• liczba osób korzystających z posiłku	774	81	621	42
➤ koszt posiłków	551.983	49.672	473.285	29.026
➤ koszt 1 posiłku	6,43	6,47	6,36	7,70
• liczba osób korzystających z zasiłku celowego	3620	518	669	2433

Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności w celu przygotowania posiłku otrzymało 1741 rodzin (3620 osób w tych rodzinach) przeciętnie przez 7 miesięcy w roku, średnio w kwocie 95,75 zł miesięcznie.

Z gorących posiłków osoby, w tym dzieci korzystały w jadłodajni „Caritas”, 13 stargardzkich szkołach oraz 5 szkołach poza Stargardem, gdzie dzieci pobierają naukę.

Na wniosek dyrektorów szkół 36-ciu dzieciom sfinansowano posiłki z pominięciem przeprowadzania wywiadu środowiskowego.

Wydatki na realizację programu stanowią drugą pod względem wielkości wydatków drugą pozycję w wydatkach na pomoc społeczną.

3.9 Program osłonowy z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób.

Program realizowany był w oparciu o uchwałę Nr XXVIII/307/09 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie przyjęcia Programu osłonowego z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób. Na poszczególne szczepienia profilaktyczne zakwalifikowano 6 osób, w tym:

- szczepienia przeciw grypie – 0 osób,
- szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B – 6 osób; koszt – 515,90 zł,
- szczepienia przeciw rakowi szyjki macicy – 0 osoby.

Łącznie za szczepienia zapłacono 515,90 zł.

Pomimo, że w 2012 r. MOPS przekazywał pedagogom szkolnym informacje dotyczące możliwości szczepień z prośbą o rozpropagowanie, jak również o powyższym informowała prasa a także pracownicy socjalni podczas przeprowadzania wywiadów, zainteresowanie tą formą pomocy było znikome. Głównym powodem podawanym przez potencjalnych świadczeniobiorców, był brak wiary w skuteczność szczepionek.

3.10 Zasiłki stałe.

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 477,00 zł do września, od października 542 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie były niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 351,00 zł do września, od października 456 zł,
- kwota zasiłku nie może być wyższa niż 529,00 zł miesięcznie i niższa niż 30 zł miesięcznie.

W 2012 r. z zasiłków stałych korzystało ogółem 569 osób na łączną kwotę 1.879.482,93 zł, w tym 453 osoby samotne otrzymały zasiłki stałe na łączną kwotę 1.688.686 zł. Średnia kwota zasiłku wyniosła 350,73 zł miesięcznie. Natomiast 120 osób pozostających w rodzinie otrzymało 190.797 zł. Średnia kwota zasiłku wyniosła 328,70 zł miesięcznie.

Zasiłki stałe stanowią największą pozycję w wydatkach na zasiłki z pomocy społecznej. Na zasiłki stałe MOPS otrzymał 100 % dotacji.

3.11 Zasiłki okresowe.

Zasiłek okresowy przysługuje, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (477 zł) do września, od października 2012 r. - 542 zł,
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny 351 zł x liczba członków rodziny a od października 2012 r. - 456 zł.

Wysokość zasiłku okresowego ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 456 zł,
- w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ww. kryteriami nie może być niższa (kwota gwarantowana, wypłacana z budżetu państwa) niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. Dotyczy to sytuacji, gdy różnica wynosi mniej niż 20 zł.

Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

W 2012 r. w stosunku do 2011 r. nastąpił spadek ogólnej liczby osób / rodzin korzystających z tej formy pomocy o 10, w szczególności z powodu długotrwałej choroby o 186, natomiast wzrost osób / rodzin o 98 korzystających z zasiłku okresowego z powodu bezrobocia i o 61 z powodu niepełnosprawności.

Na wypłatę zasiłków okresowych przeznaczono 1.586.611,26 zł, tj. mniej w stosunku do 2011 r. o 81.624 zł. Kwota 1.583.407 zł pochodziła z dotacji z budżetu państwa a 3.204,26 zł ze środków własnych gminy. Zasiłki okresowe stanowią trzecią pod względem wielkości wydatków pozycję w wydatkach na pomoc społeczną.

3.12 Zasiłki celowe.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być również przyznany osobie / rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie / rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

Wydatki na wypłatę zasiłków celowych w stosunku do 2011 r. zmniejszyły się o 81.451,00 zł.

Na wypłatę zasiłków celowych, w szczególności na zakup opału wydatkowano środki finansowe, które zostały przeznaczone i nie wykorzystane na szczepienia profilaktyczne. Ogółem na wypłatę zasiłków celowych, w tym specjalnych celowych przeznaczono w ramach środków własnych gminy 580.595,68 zł wypłacając 4.934 świadczeń z przeznaczeniem na realizację różnorodnych potrzeb. Średnia kwota zasiłku wyniosła 118 zł.

3.13 Centrum Integracji Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Centrum Integracji Społecznej przy ul. Krasińskiego 19 w Stargardzie Szczecińskim w zakresie kierowania osób do zajęć w CIS wydając w tej sprawie decyzje po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

W zajęciach Centrum mogą brać udział osoby zagrożone wykluczeniem lub wykluczone społecznie, które własnym staraniem wykorzystując posiadane możliwości i zasoby, nie są w stanie prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie. Wskazane jest, by do Centrum trafiały osoby, które uczestniczyły w programach integracyjnych, o których mowa powyżej.

Działalność CIS uregulowana jest w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

W 2012 r. do programu reintegracji zawodowej i społecznej realizowanego przez CIS skierowano 49 osób. CIS utworzył 4 grupy warsztatowe, w których szkoliły się i pracowały 82 osoby, w tym 33 skierowane do CIS w 2011 r.

- gastronomiczną,
- rękodzieła,
- opiekunek zależnych,
- grupę porządkową.

Osoby uczestniczące w szkoleniu w okresie próbnym, trwającym 1 miesiąc otrzymały 50 % zasiłku dla bezrobotnych, a następnie przez okres 11 miesięcy, uczestnicząc w szkoleniach i zatrudnieniu socjalnym otrzymywały świadczenie integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych. Objęte zostały również ubezpieczeniem zdrowotnym.

3.14 Realizacja Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją.

Celem Programu jest utrzymanie osób i rodzin w środowisku zamieszkania oraz zapobieganie eksmisjom i bezdomności. Realizatorami Programu są:

- 1) Prezydent Miasta Stargardu Szczecińskiego,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim,
- 3) Stargardzkie TBS Sp. z o.o. w zakresie określonym w umowach z Miastem o zarządzanie i na administrowanie mieszkaniowym zasobem Miasta.

W 2012 r. Program realizowało 155 rodzin, w tym 53 rodziny, które przystąpiły do Programu w 2012 r. Kontrakt socjalny zrealizowały 32 rodziny, uzyskując prawo do pomocy oddłużeniowej. Z uczestnictwa w Programie zostały wykluczone 23 rodziny z uwagi na nie realizowanie kontraktu socjalnego.

Z Programu zostały wykluczone również 3 rodziny z uwagi na poprawę sytuacji i przekroczenie kryteriów dochodowych. Uczestnictwo w Programie kontynuuje 97 rodzin, które zobowiązane są do realizacji kontraktów socjalnych w 2013 r.

Wśród osób zakwalifikowanych do Programu 57 rodzin korzystało z różnych form wsparcia w ramach pomocy społecznej, a 77 rodzin z dodatków mieszkaniowych.

3.15 Przemoc w rodzinie.

Zasady postępowania w związku z przemocą w rodzinie reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i przepisy wykonawcze.

Zarządzeniem Nr 77 / 2012 z dnia 29 lutego 2012 r. Prezydent Miasta Stargard Szczeciński powołał Zespół Interdyscyplinarny, za którego obsługę techniczno-organizacyjną odpowiedzialny jest MOPS.

Przedstawiciele instytucji odpowiedzialnych za wypełnianie „Niebieskich Kart” (pomoc społeczna, szkoły, policja, służba zdrowia, kuratorzy) po ich sporządzeniu, przekazują do Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół interdyscyplinarny w 2012 r. odbył 41 posiedzeń, podczas których realizował procedury związane z przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie, w tym 104 procedury „Niebieskiej Karty”, powołał 96 grup roboczych. Wydatki na obsługę Zespołu dotyczyły zakupu broszur dotyczących przeciwdziałania przemocą – 369,00 zł.

W 2012 r. pracownicy socjalni nie składali wniosków do sądu o umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej ze względu na zagrożenie przemocą.

W sprawach dotyczących przemocą w rodzinie pracownicy socjalni przeprowadzili 53 interwencje domowe, współpracując z funkcjonariuszami policji, kuratorami sądowymi i pedagogami szkolnymi. Wypełnili 60 formularzy „Niebieska Karta” i przekazali do Zespołu Interdyscyplinarnego. Ponadto do Gminnego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Krasińskiego 19 w Stargardzie Szczecińskim skierowali 6 kobiet i 2 dzieci a także w 26 przypadkach skierowali wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stargardzie Szczecińskim o zastosowanie leczenia odwykowego wobec sprawców przemocą. Z pomocy finansowej i w naturze korzystało 47 rodzin dotkniętych przemocą i uzależnieniem.

W celu realizacji „Programu edukacyjnego dla osób uwikłanych w przemocę domową” terapeuci przeprowadzili ze 162 osobami (sprawcy i ofiary przemocą) rozmowy rekrutacyjne. Do programu zakwalifikowano 23 osoby.

W związku z tym, że sprawcy przemocą odmówili udziału w Programie, odbyły się dwie edycje Programu dla ofiar przemocą domową, w ramach których odbyły się łącznie 24 spotkania, w których uczestniczyło 14 osób.

3.16 Pomoc osobom zwalnianym z zakładów karnych.

Zgodnie z Porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 r. zawartym pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie organizacji pomocy dla osób zwalnianych z zakładów karnych i ich rodzin w roku 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy 39 osobom po opuszczeniu zakładu karnego,

W celu poprawy sytuacji materialnej osadzonych i ich rodzin przyznano osobom, które opuściły zakład karny w 2012 r. następujące świadczenia:

- zasiłki stałe - 5,
- zasiłki okresowe - 30,
- zasiłki celowe - 23,
- potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych - 4,
- wyżywienie w Centrum Socjalnym Caritas - 2.

Pracownicy socjalni podpisali 16 kontraktów socjalnych, które szczegółowo określały kierunki działań zmierzających do poprawy sytuacji życiowej osób i rodzin. Uzgodnienia dotyczyły, m. in.: obowiązku uzyskania dowodu osobistego, złożenia niezbędnych dokumentów w celu uzyskania lokalu mieszkalnego z STBS-u, poszukiwania pracy i w razie jej otrzymania – utrzymania zatrudnienia, podjęcia terapii odwykowej, uczestnictwa w programie CIS, podjęcia prac społecznie-użytecznych.

Celem zawierania kontraktów była szeroko rozumiana reintegracja zawodowa i społeczna. Osobom, które opuszczały zakład karny i z powodu złego stanu zdrowia nie mogły być reintegrowane zawodowo, udzielano pomocy w zakresie kompletowania dokumentów i ustalania stopnia niepełnosprawności.

Pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną z 18 osobami zwolnionymi z zakładu karnego. Spośród 39 osób, które opuściły w 2012 r. zakłady karne i zwróciły się o pomoc społeczną – 21 osób powróciło do własnych rodzin, posiadających lokale mieszkalne.

Pracownicy MOPS na prośbę kierownictwa Zakładu Karnego w Stargardzie Szczecińskim spotkali się 4-krotnie w 2012 r. z grupami osób odbywających karę pozbawienia wolności i przekazywali informacje z zakresu spraw społecznych i funduszu alimentacyjnego mogące być przydatne w usamodzielnieniu się po opuszczeniu zakładu karnego.

3.17 Pomoc w formie rzeczowej z udziałem instytucji, organizacji i sponsorów.

Pracownicy socjalni w ramach współpracy z instytucjami, organizacjami społecznymi i osobami fizycznymi pozyskali, zorganizowali lub wytypowali rodziny korzystające z pomocy społecznej do uzyskania wsparcia niepieniężnego, m.in.:

- 123 rodziny otrzymały pomoc rzeczową (odzież, żywność) z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej,
- pozyskali od osób prywatnych sprzęt domowy, który został przekazany 13 rodzinom,
- w okresie wakacji 10 dzieci uczestniczyło w Programie „Przyjazne wakacje”, w ramach programu dzieci uczestniczyły w zajęciach plastycznych, muzycznych, miały zorganizowane wyjście do Sali Zabaw – pogram realizowali pracownicy socjalni,
- wytypowali 11 rodzin, które otrzymały drewno pozyskane od Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Szczecinie,
- wytypowali 35 rodzin wielodzietnych, które otrzymały paczki od Prezydenta Miasta Stargard Szczeciński z okazji Świąt Bożego Narodzenia,
- wytypowali 31 rodzin, które otrzymały paczki z Polskiego Czerwonego Krzyża z okazji Świąt Bożego Narodzenia,
- pozyskali i przekazali dzieciom słodycze i maskotki pochodzące ze zbiórki zorganizowanej przez Klub Sportowy „Spójnia”,
- 127 rodzin uzyskało pomoc w formie żywności i odzieży z Kościoła Adwentystów Dnia siódmego w Stargardzie Szczecińskim,
- Sponsor ze Szczecina pani Dorota Futyna była współorganizatorką i fundatorką nagród dla 18 dzieci uczestniczących w zabawie mikołajkowej.

3.18 Realizacja programów z zakresu reintegracji społecznej i społeczno – zawodowej.

1. **„Bezdomny – nigdy więcej”** – program profilaktyczny dla osób bezdomnych korzystających ze wsparcia tut. Ośrodka. Ww. program był kontynuacją z 2011 roku, który trwał od 25 listopada 2011 roku do 5 stycznia 2012 roku. Do udziału w programie zostało wytypowanych 12 osób bezdomnych, natomiast program ukończyły **4 osoby**. Zajęcia w programie odbywały się z udziałem następujących osób: radcy prawnego z tut. Ośrodka (1 spotkanie), terapeuty (2 spotkania), koordynatora programów unijnych (1 spotkanie), doradcy zawodowego z Młodzieżowego Centrum Kariery w Stargardzie Szczecińskim (2 spotkania) oraz z pracownikiem socjalnym – koordynatorem programu (2 spotkania).
2. **„Zimą w KIS”** – program przeznaczony był dla dzieci w wieku od 4 do 10 lat objętych wsparciem tut. Ośrodka. Trwał od 18 stycznia do 25 stycznia 2012 roku (w czasie ferii zimowych). Do udziału w programie wytypowano 10 dzieci, natomiast ukończyło go **9 dzieci**. Podczas zajęć, które odbywały się dwa razy w tygodniu, dzieci miały możliwość rozwijać swoje zdolności plastyczne, matematyczne, ortograficzne. Mogły również korzystać z poczęstunku oraz wzięły udział w zabawie w „Domu zabaw”. Na program z funduszy MOPS wydano : na poczęstunek – 125, 70 zł ,na usługi – 81 zł.
3. **„Jesień życia w wiosennym nastroju”** – program przeznaczony dla seniorów korzystających ze wsparcia MOPS, który trwał od 8 lutego do 25 kwietnia 2012 roku. Przeznaczony był dla 10 osób w wieku od 54 do 65 lat (kobiety) i 56 do 65 lat (mężczyźni). Program ukończyło **8 osób**. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu w tut. Ośrodku lub w Dziennym Domu Pobytu dla Osób Starszych przy ul. Limanowskiego 24 w Stargardzie Szczecińskim. Na program z funduszy MOPS wydano 54,17 zł na poczęstunek w tut. Ośrodku .
4. **„Jak zdobyć pracę ?”** – program profilaktyczny dla osób bezrobotnych korzystających z pomocy tut. Ośrodka. Program odbywał się od 15 lutego do 12 kwietnia 2012 roku raz w tygodniu. Do udziału w nim wytypowano 10 osób bezrobotnych, z których program ukończyły **2 osoby**. Spotkania odbywały się głównie z terapeutą i doradcą zawodowym (na przemian) oraz z konsultantem prawnym i pracownikiem socjalnym.
5. **„Największy cud – praca”** – program profilaktyczny przeznaczony dla osób bezrobotnych objętych wsparciem tut. Ośrodka, który trwał od 20 kwietnia do 28 czerwca 2012 roku. Do programu wytypowano 8 osób bezrobotnych głównie zamieszkałych na terenie Starego Miasta i okolic. Program ukończyły **4 osoby**. Zajęcia w programie odbywały się raz w tygodniu i miały charakter cykliczny odnośnie spotkań z doradcą zawodowym i terapeutą (po 3 spotkania – na przemian), 1 spotkanie z konsultantem prawnym oraz 2 spotkania z pracownikiem socjalnym – koordynatorem programu.

6. **„Dzień dziecka”**- z okazji Dnia Dziecka w dniu 1 czerwca 2012 roku w Centrum Zabaw „Zig Zag” odbyła się zabawa dla **15 dzieci** w wieku od 5 do 10 lat z rodzin najuboższych objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Dzieci oprócz wspólnej zabawy otrzymały również skromne paczki (słodycze, artykuły papiernicze), które zostały sfinansowane przez tut. Ośrodek. Na program ze środków MOPS wydano : na zakupy : 160,69 zł oraz na usługi (zakup biletów) - 150 zł.
7. **„Przyjazne wakacje 2012 – edycja III”** – program przeznaczony dla dzieci, który trwał od 4 lipca do 27 lipca 2012 roku w każdą środę i w piątek w miesiącu lipcu. Do programu zostało wytypowanych 15 dzieci z rodzin korzystających ze wsparcia tut. Ośrodka zamieszkujących na terenie Starego Miasta i okolic. Program ukończyło **10 dzieci**. Dzieci podczas zajęć miały możliwość rozwijać swoje zdolności plastyczne, muzyczne oraz sportowe. Miały zagwarantowany poczęstunek podczas spotkań oraz wyjście do Domu Zabaw przy ul. Wyszyńskiego . Na program ze środków MOPS wydano : na poczęstunek - 179, 97, art. biurowe - 33,95 zł zł, na bilety wstępu - 90 zł.
8. **„Ja i moja praca”**- program profilaktyczny przeznaczony dla osób bezrobotnych korzystających ze wsparcia tut. Ośrodka, który trwał od 14 listopada do 21 grudnia 2012 r. w każdą środę lub piątek danego miesiąca (w zależności od prowadzącego spotkania). Do programu wytypowano 16 osób bezrobotnych. Program ukończyło **12 osób**. W ramach programu odbyły się następujące spotkania : 1 spotkanie z doradcą zawodowym, 1 spotkanie z konsultantem prawnym, 1 spotkanie z koordynatorem programów unijnych, 2 spotkania z pracownikiem socjalnym – koordynatorem programu.
9. **„Mikołajki”** – z okazji Mikołajek w dniu 5 grudnia 2012 roku w sali zabaw „Zig zag” przy ul. Ceglanej odbyła się zabawa mikołajkowa dla dzieci w wieku od 4 do 6 lat z rodzin najuboższych korzystających ze wsparcia tut. Ośrodka. W zabawie wzięło udział **21 dzieci**. Dzieci oprócz poczęstunku i 2 godzinnej zabawy otrzymały również paczki, które zostały sfinansowane ze środków tut. Ośrodka, jak również paczki, które dostarczyła młodzież z Gimnazjum Nr 4 ze Stargardu Szczecińskiego. Na zabawę mikołajkową ze środków MOPS wydano : na zakupy (poczęstunek , produkty do paczek) - 420 zł , na usługę (bilety wstępu) - 441 zł.
10. **„Jesień życia w wiosennym nastroju II edycja”**- program przeznaczony dla osób starszych w wieku : kobiety od 55 lat i mężczyźni od 60 roku życia korzystających z pomocy MOPS. Program trwał od 4 października do 20 grudnia 2012 roku w każdy czwartek danego miesiąca. Zajęcia odbywały się w Dziennym Domu Pobytu dla Osób Starszych. Do programu zostało wytypowanych 10 osób, natomiast program ukończyły **3 osoby**. Seniorzy w trakcie trwania programu mieli możliwość uczestniczenia w wielu interesujących spotkaniach, np. spotkanie z udziałem młodzieży z Gimnazjum Katolickiego z okazji Święta 11 Listopada, udzielanie pierwszej pomocy, badanie słuchu, spotkanie wigilijne. Na potrzeby programu ze środków tut. Ośrodka wydano na poczęstunek - 229, 58 zł.

11. „**Mikołajki w Stargardzie**” – w ramach konkursu pod hasłem „Mikołajki w Stargardzie” wytypowano **18 dzieci** w wieku od 4 do 10 lat z rodzin korzystających ze wsparcia tut. Ośrodka, które miały wykonać pracę plastyczną pt. „Zima w Stargardzie” oraz napisać list do Mikołaja. Wszystkie dzieci wytypowane do konkursu zostały zaproszone do udziału w zabawie, która odbyła się w restauracji „Korona” i otrzymały atrakcyjne nagrody.
12. „**Lepsze jutro**”- program w ramach rewitalizacji Starego Miasta i Śródmieścia, którego głównym zadaniem była reintegracja społeczno – zawodowa osób bezrobotnych i ich rodzin zamieszkujących ww. teren miasta. W ramach programu osoby bezrobotne wzięły udział w spotkaniach z doradcą zawodowym, radcą prawnym, pracownikiem socjalnym, a także miały okazję wykonywać prace społecznie użyteczne, dzieci natomiast mogły wziąć udział w zajęciach: z okazji Dnia Dziecka, ferii, wakacji, czy w zabawie mikołajkowej. W 2012 roku w ramach programu „Lepsze jutro” **15 osób dorosłych** wzięło udział w programach: „Jesień życia w wiosennym nastroju – edycja I i II”, „Jak zdobyć pracę”, „Największy cud – praca”, „Ja i moja praca”, **95 osób** brało udział w pracach społecznie użytecznych **i 43 dzieci** wzięło udział w takich programach jak: „Zimą w KIS”, „Dzień dziecka”, „Przyjazne wakacje 2012- edycja III”, „Mikołajki”, „Mikołajki w Stargardzie”.

3.19 Projekt systemowy „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim”.

W oparciu o pełnomocnictwo udzielone przez Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego z dnia 28 lutego 2008 r., a następnie z dnia 5 stycznia 2009 r. w zakresie realizacji Partnerskiego Projektu systemowego w ramach Priorytetu VII Programu operacyjnego Kapitał Ludzki, MOPS rozpoczął w 2008 r. realizację partnerskiego Projektu „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim”.

W roku 2012 celem projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W projekcie udział wzięło 51 osób (19 mężczyzn i 32 kobiety), w tym 1 osoba z listy rezerwowej, z czego:

- 46 osób ukończyło planowo realizację projektu, w tym 32 kobiety i 14 mężczyzn,
- 5 osób zrezygnowało z różnych względów: osobistych, stanu zdrowia, braku chęci.

Projekt był realizowany w okresie od 08.03.2012 r. do 26.06.2012 r. – I grupa i od 13.08.2012 r. do 30.11.2012 r. – II grupa. Na potrzeby uczestników projektu przeprowadzono treningi psychologiczne oraz doradztwo zawodowe i prawne. Udział w projekcie umożliwił uczestnikom zdobycie nowej wiedzy i umiejętności praktycznych poprzez kurs na prawo jazdy kat. B oraz szkolenie zawodowe w zakresie: Kierowca wózka jezdniowego z obsługą kas fiskalnych, Nowoczesny sprzedawca z obsługą kas fiskalnych, Kucharz małej gastronomii, wizaż i stylizacja.

Zajęcia grupowe z psychologiem, doradcą zawodowym i prawnikiem ukończyło 50 osób (25 godzin) oraz po 1 godz. na osobę indywidualnych konsultacji z psychologiem i doradcą zawodowym. Szkolenie o kierunku:

- Kierowca wózka jezdniowego z obsługą kas fiskalnych 15 osób (14 mężczyzn i 1 kobieta), ukończyło 11 osób; 4 osoby ze względów zdrowotnych lekarz nie zakwalifikował do kursu.

- Nowoczesny sprzedawca z obsługą kas fiskalnych - 24 kobiety, ukończyło 22 kobiety, 2 osoby zrezygnowały z udziału w projekcie.
- Kucharz małej gastronomii ukończyło 11 osób (8 kobiet i 3 mężczyzn) – 100 % planu.
- Wizaż i stylizacja ukończyło 46 osób (28 kobiet i 18 mężczyzn) z planowanych 50 osób.

Kurs prawa jazdy kat. B ukończyło 45 osób z planowanych 50 osób, z uwagi na to, że 1 osoba nie została dopuszczona przez lekarza, 4 osoby zrezygnowały, z udziału w projekcie w październiku 2012 r.

Na realizację projektu w 2012 r. wydatkowano: 354.355,07 zł, z tego:

- na zasiłki celowe dla uczestników – 42.383,30 zł,
- wynagrodzenia dla personelu zaangażowanego w realizację projektu - 147.190,54 zł,
- szkolenia zawodowe i społeczne – 84.248,00 zł,
- prawo jazdy kat. B + badania lekarskie – 59.275,00 zł,
- wyposażenie i materiały biurowe – 8.230,55 zł,
- promocja projektu – 3.889,40 zł,
- inne wydatki (karty telefoniczne, poczęstunek) – 9.138,28 zł.

Środki na realizację projektu pochodziły z:

- funduszu Unii Europejskiej – 299.027,83 zł,
- wkładu Państwa – 12.943,94 zł,
- środków własnych gminy – 42.383,30 zł.

Realizowany w latach 2008 -2012 Projekt „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim” ukończyło 163 stargardzian, z czego 87 osób (32 %) nie korzystało z pomocy społecznej po jego zakończeniu, a pracę podjęło 85 osób, w tym 39 osób na umowę o pracę na czas nieokreślony lub zlecenia, 2 osoby podjęły zatrudnienie w Centrum Integracji Społecznej, 44 osoby podjęły prace społecznie użyteczne.

3.20 Poradnictwo specjalistyczne.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

W 2012 r. w MOPS zatrudnionych było 2 terapeutów na cały etat i 3 terapeutów na ¼ etatu, 3 psychologów na umowę zlecenie oraz od grudnia 1 terapeuta na umowę zlecenie.

Poradnictwo realizowane było przez zatrudnionych terapeutów w 162 rodzinach, w tym w 105 zgłoszonych w 2012 r. poprzez:

- prowadzenie terapii dzieci i młodzieży – 119,
- prowadzenie terapii dorosłych – 43,
- prowadzenie spotkań w Szkole Rodziców – 30, liczba uczestników –24 osoby.

Główne powody zgłoszenia do Zespołu Terapeutów:

- nieprawidłowe funkcjonowanie rodzin, bądź członków rodzin spowodowane nadużywaniem alkoholu,
- zachowania agresywne i buntownicze, zwłaszcza dzieci i młodzieży,
- zaburzone relacje w rodzinach,
- zaburzenia emocjonalne,
- stany lękowe,
- sytuacja kryzysowa po stracie bliskiej osoby,
- samookaleczenia,
- nadużywanie alkoholu i środków odurzających,
- zaburzenia procesu adaptacyjnego,
- konflikty wewnątrzrodzinne.

Efekty pracy terapeutycznej:

• poprawa relacji z rodziną	-	56 osób,
• nabycie umiejętności pełnienia ról	-	13 osób,
• zwiększenie samoświadomości	-	32 osoby,
• zmniejszenie zachowań agresywnych	-	15 osób,
• nabycie umiejętności radzenia sobie ze złością	-	9 osób,
• podjęcie terapii odwykowej	-	2 osoby,
• zaangażowanie rodziców w życie dziecka	-	19 osób,
• zmotywowanie rodzica do podjęcia leczenia psychiatrycznego u dziecka lub rodzica	-	2 osoby,
• poprawa wyników w nauce	-	13 osób.

Liczba porad specjalistycznych udzielonych w 2012 r. przez Zespół Psychologiczno-Terapeutyczny - 837, w tym 552 porady udzielone przez pedagogów na terenie szkół podstawowych i gimnazjalnych. Poradnictwo prawne realizowane było poprzez:

- udzielanie konsultacji i porad - 1231, w tym dla klientów MOPS - 739 i pracowników Ośrodka - 492,
- pomoc w sporządzaniu wniosków i pism procesowych - 403,
- reprezentowanie w sądzie - 41.

Ponadto terapeuci i konsultant-prawnik brali udział w spotkaniach organizowanych w ramach realizowanych programów dotyczących reintegracji społeczno-zawodowej oraz na bieżąco współpracowali w ramach konsultacji z pracownikami socjalnymi.

3.21 Wywiady środowiskowe.

Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzają pracownicy socjalni w celu ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin ubiegających się i korzystających z pomocy społecznej, w tym również na potrzeby dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych oraz jednostek organizacyjnych z terenu innej gminy. Wywiady środowiskowe mogą być przeprowadzane także w sytuacji, gdy inne przepisy tak stanowią.

W 2012 r. pracownicy socjalni przeprowadzili ogółem 7.953 wywiady (w 2011 - 7943 wywiady), w tym:

1) w sprawie udzielenia pomocy społecznej	-	6426
2) w sprawie dodatków mieszkaniowych	-	240
3) w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej	-	49

4) w sprawie umorzenia świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	-	63
5) w sprawie oddłużenia czynszowego	-	150
6) w sprawie pomocy dla kombatantów	-	1
7) na potrzeby powiatowych centrów pomocy rodzinie	-	5
8) na potrzeby placówek opiekuńczo-wychowawczych	-	4
9) w sprawie potwierdzenia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego	-	144
10) na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej	-	174
11) na potrzeby innych instytucji	-	64
12) na potrzeby tut. Ośrodka (wywiady alimentacyjne)	-	359
13) na potrzeby projektu EFS	-	51
14) w sprawie udzielania odmowy	-	106
15) w sprawie przemocy	-	14

oraz sporządzili 4081 pism (w 2011 r. – 2724) do różnych instytucji dotyczących sytuacji świadczeniobiorców, jak również odpowiadali na pytania klientów drogą e-mail – 22 odpowiedzi.

3.22 Kontrakty socjalne.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zawiera kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną. Pracownicy socjalni w 2012 r. sporządzili 1384 kontrakty socjalne, w tym dotyczące w szczególności:

1) bezrobocia	-	1039
2) bezdomności	-	46
3) uzależnienia	-	83
4) przemocy	-	2
5) oddłużenia czynszowego	-	70
6) projektów	-	51
7) innych problemów	-	93

Kontrakt socjalny jest narzędziem stosowanym w pracy socjalnej. Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują diagnozy sytuacji osób/rodzin, planując pomoc finansową i pracę socjalną. Praca socjalna rozumiana jest jako systemowe podejście do rodziny, co powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie mogą być traktowane jako izolowane zjawiska. Pracownicy socjalni w 2012 r. objęli pracą socjalną ogółem 1.719 rodzin, realizując różnego rodzaju pomoc, usługi i poradnictwo, w zależności od problemów występujących w rodzinach.

4. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej zdeterminowane są czynnikami zewnętrznymi i mogą ulegać zmianom zarówno w danym roku, jak i na przestrzeni kolejnych lat. W przypadku wsparcia finansowego i usług, potrzeby są uzależnione najczęściej od : wzrostu lub spadku bezrobocia, ilości osób niepełnosprawnych lub długotrwale i ciężko chorych, wzrostu kosztów utrzymania (zakup żywności, wysokość opłat mieszkaniowych, itd.), postępującego rozpadu więzi rodzinnych (brak opieki nad osobami starszymi i opieki obojga rodziców nad dziećmi), bezdomności, ilości osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i hazardu, przemocy w rodzinie, posiadania przez osoby wykształcenia nieodpowiadającego potrzebom rynku pracy, lub braku wykształcenia, ilości przestępstw i osób osadzonych w zakładach karnych, itd.

1. Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej.

Szczegółowe potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej na rok 2013 oszacowane zostały w oparciu o zdiagnozowane potrzeby oraz przewidywaną liczbę osób/rodzin, które mogą zwrócić się o pomoc w ciągu roku, jak również oszacowane zostały w oparciu o doświadczenia lat poprzednich, z uwzględnieniem sytuacji społeczno-gospodarczej, w szczególności możliwości rynku pracy.

Tabela nr 5. Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej na 2013 r.

Formy pomocy	Potrzeby	Plan wydatków	Różnica
Usługi opiekuńcze	1.233.000,00	1.233.000,00	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	57.500,00	48.000,00	9.500
Odpłatność za domy pomocy społecznej	1.281.600,00	1.281.600	0
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	244.000,00	244.000,00	0
Sprawienie pogrzebu	20.000,00	20.000,00	0
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	1.600.000,00	1.320.000,00	280.000
Zasiłki stałe	1.900.000,00	1.865.000,00	35.000
Zasiłki okresowe	1.600.000,00	1.372.000,00	228.000
Zasiłki celowe w tym:	780.000,00	560.000,00	220.000
• ubranie	40.000,00	40.000,00	0
• leki i leczenie	90.000,00	90.000,00	0
• drobne remonty	3.000,00	3.000,00	0
• opał	440.000,00	225.000,00	215.000
• gaz	25.000,00	25.000,00	0
• energia elektryczna	25.000,00	25.000,00	0
• sprzęt domowy	3.000,00	3.000,00	0
• zasiłki specjalne celowe	30.000,00	30.000,00	0
• program osłonowy z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób	10.000,00	10.000,00	0
• zdarzenia losowe	10.000,00	10.000,00	0
• zasiłki na inne cele	59.000,00	54.000,00	5.000
• realizacja projektów	45.000,00	45.000,00	0
Razem:	8.716.100,00	7.943.600,00	772.500

Jak wynika z powyższej tabeli na realizację wypłat zasiłków z pomocy społecznej występuje brak kwoty 772.500 zł. Z uwagi na konieczność realizacji wypłat obowiązkowych w ściśle określonych przepisami kwotach (zasiłki stałe i zasiłki okresowe w wys. nie niższej niż 50 %) oraz dotowaniem tych zadań przez administrację rządową, plan wydatków w ciągu roku zostanie zwiększony przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie do wysokości potrzeb. Spodziewane jest również zwiększenie planu do kwoty 280.000 zł w przypadku realizacji rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W przypadku zasiłków celowych wysokość pomocy będzie ograniczana, w szczególności na zakup opału, średnia kwota zasiłku wyniesie 282 zł (w 2012 – 345 zł), ewentualnie mogą być ograniczone kwoty wypłat innych form pomocy, bowiem wysokość kwot jest uznaniowa i uzależniona od ogólnej sytuacji świadczeniobiorców i możliwości finansowych pomocy społecznej.

2. Potrzeby kadrowe.

Rozważana jest możliwość zatrudnienia specjalisty, do zadań którego należałoby pozyskiwanie środków na realizację lub realizacja małych projektów bezkosztowo.

Realizacja projektów związanych z aktywizacją społeczności lokalnej i reintegracją społeczną, jak wynika z dotychczasowego doświadczenia, choć nie przynosi 100 % efektywności w postaci osiągnięcia zamierzonych celów, jest opłacalna w dłuższej perspektywie czasowej, bowiem zmienia świadomość uczestników projektu, poszerzana jest ich wiedza, integrują się i widzą celowość dokonania zmian w swoim życiu.

Aktualnie małe projekty we własnym zakresie realizują pracownicy socjalni we współpracy z pracownikiem socjalnym, który koordynuje prace społecznie użyteczne i jest jednocześnie koordynatorem projektów, o których wyżej mowa.

W przypadku zwiększenia zadań MOPS, rozważana jest również możliwość zatrudnienia drugiego zastępcy Dyrektora MOPS.

Sygnalizowane są też przez klientów Ośrodka problemy z opieką w domu nad dziećmi i młodzieżą ze zdiagnozowanym autyzmem.

Wystąpić zatem może w przyszłości konieczność pozyskania kadry ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym do wykonywania specjalistycznych usług opiekuńczych.

3. Potrzeby szkoleniowe.

Z uwagi na interdyscyplinarność zagadnień, którymi zajmują się pracownicy pomocy społecznej oraz częstą zmianę przepisów prawnych, zachodzi konieczność ciągłego samokształcenia i brania udziału w szkoleniach w zakresie załatwianych spraw.

W budżecie MOPS na szkolenia zaplanowane są środki w kwocie 18.230 zł oraz na zakup prasy i literatury fachowej w kwocie 10.300 zł.

Z uwagi na to, że część szkoleń finansowana jest z Europejskiego Funduszu Społecznego, zaplanowane środki na potrzeby szkoleniowe w 2013 r są wystarczające.

4. Potrzeby związane z zabezpieczeniem funkcjonowania Ośrodka.

Potrzeby związane z utrzymaniem Ośrodka, z wyłączeniem wynagrodzeń oszacowano na 813.400 zł. Kwota ta ujęta jest w budżecie Ośrodka, co pozwoli na regulowanie opłat, zakup usług i materiałów biurowych, wykonywanie drobnych remontów i napraw w stopniu wystarczającym.

5. Potrzeby w zakresie rozwoju usług na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej.

- Występuje potrzeba utworzenia domu dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi (chorych psychicznie) ze specjalistyczną opieką medyczną w celu poprawy funkcjonowania osób w środowisku. Brak oparcia społecznego powoduje znaczne utrudnienia w udzielaniu pomocy osobom chorym psychicznie, które ze względu na rodzaj schorzenia nie chcą odwiedzać gabinetów lekarskich.
- Systematycznie wzrasta liczba osób ubiegających się o usługi opiekuńcze. Ośrodek zatrudnia dodatkowo do usług opiekuńczych osoby kierowane z PUP do prac w ramach robót publicznych i prac społecznie użytecznych. W przypadku zwiększenia popytu na usługi opiekuńcze i braku zainteresowania podmiotów zewnętrznych tego rodzaju pracą, rozważana jest możliwość zatrudniania opiekunek na umowy kontraktowe.
- Zwiększa się corocznie liczba osób bezdomnych. Wielu bezdomnych z okolicznych miast i gmin przebywa w Stargardzie z zamiarem stałego pobytu. Liczba miejsc w dwóch istniejących na terenie miasta schroniskach jest ograniczona a w okresach zimowych niewystarczająca. Osoby bezdomne (stargardzianie) są kierowane do schronisk poza powiatem, które coraz częściej sygnalizują problemy z wolnymi miejscami. Problemem jest również zapewnienie schronienia osobom niepełnosprawnym w okresie oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej. Schroniska nie są przygotowane na przyjęcie większej liczby osób poważnie chorych, w szczególności z zaburzeniami psychicznymi lub niepełnosprawnych. Występuje zatem zapotrzebowanie na zwiększenie miejsc w schroniskach w okresie zimowym, jak również zabezpieczenie miejsc dla osób bezdomnych z orzeczeniem niepełnosprawności i przewlekle chorych.

IV. Prace społecznie użyteczne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim w 2012 r. był organizatorem prac społecznie użytecznych na terenie Miasta Stargard Szczeciński.

Prace społecznie użyteczne organizowane były na zasadach określonych w :

- ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- porozumieniu Nr 4/2012 w sprawie sposobu organizowania i finansowania prac społecznie użytecznych z dnia 15 lutego 2012 r. pomiędzy Powiatem Stargardzkim – Powiatowym Urzędem Pracy w Stargardzie Szczecińskim a Gminą-Miastem Stargard Szczeciński.

W 2012 r. do prac społecznie użytecznych zostały wytypowane 244 osoby, w tym: 42 osoby zrezygnowały z wykonywania prac społecznie użytecznych bez uzasadnienia przyczyny, 24 osoby podjęły zatrudnienie, 4 osoby Powiatowy Urząd Pracy skierował na staż, 3 osoby nie podjęły pracy ze względu na zły stan zdrowia, 2 osoby nie podjęły prac nie informując o przyczynach.

Prace społecznie użyteczne organizowane były w okresie od kwietnia do grudnia 2012 r. Średnio liczba wykonujących prace społecznie użyteczne wynosiła 106 osób miesięcznie. Do prac społecznie użytecznych wytypowane były osoby bezrobotne, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie Szczecińskim (bez prawa do zasiłku), korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Osoby wyznaczone przez MOPS kierowane były przez Powiatowy Urząd Pracy do 34 Podmiotów, na rzecz których wykonywały prace, tj.:

- 1) Zespołu Szkół Nr 2 - 2 osoby, prace porządkowe,
- 2) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - 15 osób, prace porządkowe, usługi opiekuńcze, pomoc biurowa, roznoszenie korespondencji,

- 3) Stargardzkiego Centrum Kultury – 8 osób, prace porządkowe,
- 4) Zespołu Szkół Ogólnokształcących – 2 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 5) Przedszkola Miejskiego Nr 1 – 4 osoby, pomoc nauczyciela, prace porządkowe, konserwatorskie,
- 6) Przedszkola Miejskiego Nr 2 – 13 osób, prace porządkowe, konserwatorskie, pomoc nauczyciela,
- 7) Przedszkola Miejskiego Nr 3 – 5 osób, prace porządkowe, pomoc nauczyciela
- 8) Przedszkola Miejskiego Nr 4 – 2 osoby, prace porządkowe, konserwatorskie, ogrodniczo-pielęgnacyjne,
- 9) Przedszkola Miejskiego Nr 5 – 3 osoby, prace porządkowe, konserwatorskie,
- 10) Przedszkola Miejskiego Nr 6 – 2 osoby, prace porządkowe, konserwatorskie,
- 11) Szkoły Podstawowej Nr 1 - 3 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie, remontowe, ogrodniczo-pielęgnacyjne,
- 12) Szkoły Podstawowej Nr 4 - 12 osób, prace porządkowe i konserwatorskie, remontowe, ogrodniczo-pielęgnacyjne,
- 13) Szkoły Podstawowej Nr 3 – 2 osoby, prace porządkowe – konserwatorskie,
- 14) Szkoły Podstawowej Nr 6 – 6 osób, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 15) Szkoły Podstawowej Nr 7 - 6 osób, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 16) Szkoły Podstawowej Nr 8 – 8 osób, prace porządkowe i konserwatorskie, remontowe
- 17) Gimnazjum Nr 1 – 7 osób, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 18) Gimnazjum Nr 2 – 3 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 19) Gimnazjum Nr 3 – 3 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 20) Gimnazjum Nr 4 – 6 osób, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 21) Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych – 5 osób, prace porządkowe,
- 22) Centrum Socjalnego Caritas – 12 osób, prace porządkowe, porządkowo–konserwatorskie, usługi opiekuńcze,
- 23) Liceum Ogólnokształcące Nr 2 – 1 osoba, prace konserwatorskie, remontowe,
- 24) Centrum Kształcenia Praktycznego – 1 osoba, prace porządkowe,
- 25) Bursy Szkolnej – 2 osoby, prace porządkowe,
- 26) Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Środowiskowy Dom Samopomocy – 2 osoby, prace porządkowe,
- 27) Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Warsztat Terapii Zajęciowej – 1 osoba, prace porządkowe,
- 28) Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Mieszkalnictwo Wspomagane – 1 osoba, prace porządkowe,
- 29) Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej – 12 osób, prace porządkowe i konserwatorskie, pomoc kuchenna, prace remontowe, ogrodniczo-pielęgnacyjne,
- 30) Zespół Szkół Budowlano-Technicznych – 2 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 31) Komenda Powiatowa Policji – 8 osób, prace porządkowe,
- 32) Żłobek Miejski – 2 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 33) I Liceum Ogólnokształcące – 1 osoba, prace porządkowe, konserwatorskie,
- 34) Szkoła Podstawowa Nr 5 - 2 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie.

Osoby skierowane do prac społecznie użytecznych wykonywały pracę w wymiarze nieprzekraczającym 8 godzin tygodniowo, 32 godziny miesięcznie od kwietnia do sierpnia a od września 10 godzin tygodniowo i 40 godzin miesięcznie. Wynagrodzenie za prace społecznie użyteczne wynosiło 7,70 zł za godzinę i wypłacane było przez MOPS wszystkim osobom wykonującym prace na terenie miasta.

Na prace społecznie użyteczne wydatkowano 329.621,85 zł, z czego 21.483,90 zł to zapłata za pracę świadczoną w grudniu 2011 r.

Pomimo, że realizowane działania w trybie prac społecznie użytecznych nie dają wysokiej efektywności w postaci podjęcia stałego zatrudnienia po zakończeniu działania przez Podmiot, na rzecz którego świadczona jest praca, to ze społecznego punktu widzenia dają niewymierne korzyści, m. in. przerywają bezczynność zawodową i mobilizują do kształtowania pożądanego stosunku do pracy.

Nadmienić należy, że 24 osoby zrezygnowały z wykonywania prac społecznie użytecznych z powodu podjęcia pracy u innego pracodawcy.

Wielu klientów MOPS zgłasza corocznie gotowość do wykonywania prac społecznie użytecznych. Są to osoby, które mają trudności w podjęciu stałej pracy, w szczególności ze względu na wiek lub brak wykształcenia.

V. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

1. Realizacja zadań.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od stycznia 2012 r. realizuje zadania należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) określa, że do zadań gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
  - a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
  - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy,
- 8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, w przypadku powstania zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przez rodziców za okres dłuższy niż 12 miesięcy,
- 9) wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

Wydatki związane z realizacją ww. ustawy wyniosły 95.637,88 zł., w tym:

Wsparcie rodziny - koszt 76.762,45 zł

MOPS zatrudnił 3 asystentów rodziny realizujących powierzone obowiązki w zadaniowym systemie pracy.

W 2012 r. Ośrodek pozyskał środki na częściowe sfinansowanie kosztów wynagrodzeń asystentów rodziny w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – dotacja w wysokości 56.874 zł.

- Łączna liczba rodzin objętych pracą asystentów - 28
- Liczba rodzin, z którymi asystenci zakończyli współpracę ze skutkiem pozytywnym - 10.
- Liczba rodzin, w których pomimo zakończonej współpracy prowadzony był monitoring - 5.

Spośród 28 rodzin objętych wsparciem asystentów, członkowie 14 rodzin (rodzice lub jedno z rodziców) wykazywali upośledzenie umysłowe. W tych przypadkach praca asystentów musi być długoterminowa i zwykle polega na treningu umiejętności. Asystenci zobligowani są również do wspierania i pomocy rodzinom biologicznym, których dzieci są umieszczone w pieczy zastępczej na rzecz ich powrotu do środowiska rodzinnego.

Dzieci przebywające w 2012 r. w pieczy zastępczej łącznie - 117, w tym w pieczy:

- instytucjonalnej - 34 z 19 rodzin
  - rodzinnej - 83 z 64 rodzin
- w tym:
- 74 dzieci w 56 rodzinach spokrewnionych,
  - 6 dzieci w 6 rodzinach zastępczych niespokrewnionych,
  - 3 dzieci w 2 rodzinach zastępczych zawodowych.

Z rozeznania przeprowadzonego w 2012 r. przez pracowników socjalnych u 83 rodzin biologicznych wynikało, że:

- 40 rodzin odmówiło współpracy z asystentem,
- z 10 rodzinami nie udało się nawiązać kontaktu a na pismo przesłane pocztą nie zareagowały, tj. nie skontaktowały się z MOPS.
- 5 osób przebywa w zakładach karnych,
- 23 osoby nie przebywają na terenie Stargardu Szczecińskiego, brak danych o aktualnym adresie w kraju lub z powodu przebywania za granicą,
- 2 osoby zmarły,
- w 1 przypadku rozpoczęta procedura adopcji,
- 2 osoby wyraziły zgodę na współpracę z asystentem rodziny ale w ocenie pracownika socjalnego, brak było wskazań do pracy z asystentem z uwagi na zły stan zdrowia tych osób.

Pieczka zastępcza - koszt 18.875,43 zł

Rok 2012 był pierwszym okresem realizacji zadania, w którym odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła 10 % kosztów ich utrzymania. W pieczy zastępczej łącznie przebywało 15 dzieci, w tym:

- w instytucjonalnej pieczy zastępczej - 5 dzieci, koszt pobytu łącznie - 8.408,01 zł
- w rodzinnej pieczy zastępczej - 10 dzieci, koszt pobytu - 7.833,74 zł.

2. Potrzeby związane z realizacją zadań .

Z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny systemie pieczy zastępczej wynika konieczność przedstawienia radzie gminy do dnia 31 marca każdego roku sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadania.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w 2013 r. przewidziane jest zatrudnienie w okresie styczeń – grudzień dwóch asystentów rodziny w zadaniowym systemie pracy oraz w okresie marzec – grudzień zatrudnienie trzeciego asystenta rodziny.

Z rozeznania pracowników socjalnych wśród osób objętych pomocą społeczną wynika, że 528 rodzin wykazuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- 2) terapii i mediacji,
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- 5) organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji,
- 6) współpracy asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zdiagnozowane przez pracowników socjalnych rodziny, jako rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wykazują te dysfunkcje najczęściej z powodów: braku umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, nieracjonalnego dysponowania budżetem domowym, rozpadu związków, przeżywania problemów psychologicznych, socjalnych, chorób somatycznych, chorób psychicznych, upośledzenia umysłowego.

W celu pomocy ww. rodzinom MOPS:

- zatrudnia prawnika-konsultanta, psychologów, terapeutów, którzy świadczą poradnictwo specjalistyczne i terapię,
- pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną (mediacje, rzecznictwo, lobbng, poradnictwo dotyczące przysługujących uprawnień, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych itp.) oraz wnioskujących o świadczenia pomocy społecznej,
- opiekunki domowe świadczące usługi opiekuńcze na rzecz niepełnosprawnych osób dorosłych i dzieci,
- pracownicy socjalni realizują programy integracyjne,
- w MOPS prowadzona jest Szkoła dla Rodziców, programy edukacyjne dla ofiar i sprawców przemocy, zatrudnieni są asystenci rodziny.

Na realizację ww. działań MOPS ma zabezpieczone środki finansowe w planie wydatków na 2013 r., w tym na:

- rozdział 85201 – placówki opiekuńczo-wychowawcze w kwocie 60.000 zł (wydatki na częściowe pokrycie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej).

Gmina ponosi częściowe wydatki związane z opieką i wychowaniem dziecka:

- w wysokości 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - w wysokości 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - w wysokości 50 % w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- rozdział 85206 – rodziny zastępcze w kwocie 30.000 zł.(częściowa odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej jest ponoszona również w wysokościach procentowych określonych powyżej),

- rozdział 85206 – wspieranie rodziny – 102.135,00 zł.(zaplanowano wydatki na zadania dotyczące zapewnienia rodzinie przeżywającej trudności, wsparcia i pomocy ze strony asystenta rodziny lub rodziny wspierającej), oraz w innych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, tj. Szkoła, Rodzina, Środowisko, ośrodek pomocy społecznej, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Plan wydatków może być zmieniany w ciągu roku (zwiększenia lub zmniejszenia w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej) w przypadku stwierdzenia zmian w zapotrzebowaniu na określone usługi.

Wykazane powyżej działania spełniają wymogi wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obligujące gminę do działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i są jednocześnie spełnieniem oczekiwań społecznych a ich realizacja w kolejnych latach jest wskazana i konieczna.

VI. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

MOPS wydaje decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 z późn. zm.) oraz w oparciu o zarządzenie Nr 465 / 2007 Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego z dnia 31 października 2007 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora i Zastępcy Dyrektora MOPS w Stargardzie Szczecińskim do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w sprawach potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

- osoby nieubezpieczone,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2012 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 337 decyzji administracyjnych (w 2011 r. – 348), w tym:

• potwierdzających prawo do ubezpieczenia	-	217,
• odmawiających potwierdzenia prawa	-	29,
• uchylających wydane decyzje	-	3,
• wygaszających potwierdzenie prawa do ubezpieczenia	-	72,
• umarzających postępowanie	-	16.

VII Realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.

Wydatki związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi obejmują działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz program „Szkoła-Rodzina-Środowisko”.

Program „Szkoła-Rodzina-Środowisko” realizuje zespół psychologów i terapeutów. Efekty ich pracy w 2012 r. zostały przedstawione w pkt. 3.20 niniejszego sprawozdania.

Wydatki na program obejmują koszty osobowe wraz z pochodnymi, koszt szkoleń, podróży służbowych, zakupów biurowych, itp. Na działalność Komisji w 2012 r. wydatkowana została kwota 132.971,84 zł, tj. 91,96 % planu.

Sfinansowano następujące zadania:

- wypłaty wynagrodzenia sekretarzowi Komisji wraz z pochodnymi - 41.972,58 zł,
- zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych - 1.314,21 zł,
- usługi telefoniczne, bankowe, korespondencyjne, itp. - 1.868,30 zł,
- wynagrodzenie biegłych psychiatrów i psychologów - 13.920,00 zł,
- zaliczki sądowe na biegłych - 4.762,00 zł,
- koszty postępowania sądowego - 1.000,00 zł,
- wynagrodzenie dla członków Komisji - 59.040,00 zł,
- podróże służbowe i szkolenia - 1.516,72 zł,
- pozostałe wydatki - 7.578,03 zł.

VIII. Dodatki mieszkaniowe.

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 z późniejszymi zmianami).

Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy.

Stanowią formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania.

Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym część opłat związanych z utrzymaniem lokalu. W przypadku nie wnoszenia opłat przez okres 2 miesięcy, dodatek jest wstrzymywany, a po uregulowaniu tych zaległości, wypłata dodatku jest wznawiana.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom mającym tytuł prawny do lokalu, a także osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego pod warunkiem, że oczekują one na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny. Od 2010 roku osoby, które utraciły tytuł prawny do lokalu lecz uczestniczą w Programie o zasadach udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją podpisując kontrakt socjalny lub ugodę z Zarządcą również mogą korzystać z dodatku mieszkaniowego, gdy dotrzymują zobowiązań zawartych w kontrakcie.

W 2012 r. w ramach realizacji ww. Programu 77 rodzin otrzymało dodatek mieszkaniowy.

Obok tytułu prawnego wymagane jest także faktyczne zamieszkiwanie w lokalu, przez co rozumie się taką sytuację, gdy dana osoba przebywa w konkretnym mieszkaniu z zamiarem stałego pobytu tj. chodzi o miejsce, gdzie koncentrują się wszystkie jej sprawy osobiste i majątkowe, choćby nawet przerwa w faktycznym przebywaniu w miejscu zamieszkania

spowodowana była studiami, odbywaniem służby wojskowej, czy pobytem w zakładzie karnym.

Przyznanie dodatku uzależnione jest od średniego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskanego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku (do 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% w gospodarstwie wieloosobowym; najniższa emerytura obowiązująca od marca 2012 roku to kwota 799,18 zł), powierzchni zajmowanego lokalu oraz od wysokości miesięcznych wydatków na lokal.

Ustawa dopuszcza odstępstwa, zarówno jeśli dochód jest wyższy od przyjętego, jak i w sytuacji, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przekracza powierzchnię normatywną lokalu o 30%. Wysokość dodatku mieszkaniowego uzależniona jest od wysokości wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania oraz od miesięcznego dochodu brutto w gospodarstwie domowym na jedną osobę. Jeżeli wnioskodawcy przysługuje dodatek mieszkaniowy, a w jego mieszkaniu nie ma centralnego ogrzewania, ciepłej wody lub instalacji gazu przewodowego, to wówczas naliczany jest ryczałt na zakup opału, stanowiący część dodatku mieszkaniowego, który wypłaca się wnioskodawcy.

Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na okres 6 miesięcy. Ewentualne zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku mieszkaniowego nie mają wpływu na wysokość wypłacanego dodatku mieszkaniowego.

W 2012 roku przyjęto 3508 wniosków (w 2011 r. - 3443) od 2411 rodzin (w 2011 r. – 2366).

Tabela nr 6. Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych

Wyszczególnienie rodzajów lokali	2012 r.			2011 r.		
	Liczba Dodatków (szt.)	Kwota dodatków (zł)	Średnia kwota dodatku (zł)	Liczba Dodatków (szt.)	Kwota dodatków (zł)	Średnia kwota dodatku (zł)
1) komunalne	6230	1 527 342,05	245,16	6 741	1 608 685,65	238,64
a) podnajem kat. „E”, „Ea”	1580	689 804,10	436,58	1 452	555 795,40	382,78
2) spółdzielcze	5260	929 709,50	176,75	5 362	898 622,40	167,59
3) wspólnoty mieszkaniowe	3647	727 732,63	199,54	3 546	665 714,95	187,74
4) prywatne	16	6 343,61	396,48	34	12 299,17	361,74
5) TBS	711	250 895,89	352,88	673	234 117,70	347,87
6) inne	1841	757 227,13	411,31	1 816	626 370,63	344,92
Ogółem	19 285	4 889 054,91	253,52	19 624	4 601 605,90	234,49

Jak wynika z powyższej tabeli w ogólnej strukturze wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2012 r. najwyższy udział 31,24% stanowiły dodatki mieszkaniowe na lokale komunalne, zaś najniższy oscylujący na poziomie 0,13% stanowiły dodatki mieszkaniowe na lokale prywatne. Pomimo, że liczba rodzin otrzymujących dodatki mieszkaniowe w 2012 r. w stosunku do 2011 r. wzrosła o 45 to liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych zmniejszyła się o 339, natomiast kwota wypłat wzrosła o 287.449,01 zł.

Na przyrost wypłat dodatków mieszkaniowych istotne znaczenie miał wzrost przyznanych dodatków mieszkaniowych na lokale komunalne – podnajmowane kat. „E” i „Ea”, lokale spółdzielcze, lokale w wspólnotach mieszkaniowych oraz lokale prywatnoczynszowe. Na podstawie danych ujętych w tabeli można stwierdzić, iż najwyższy przyrost dodatków

mieszkańców w 2012 r. w stosunku do 2011 r. wystąpił w odniesieniu do mieszkań komunalnych – podnajmowanych kat. „E” i „Ea”- liczba dodatków wzrosła o 128, a kwota wypłaconych świadczeń o 134.008,70 zł.

Szczególny wpływ na zwiększenie wypłaconych dodatków mieszkaniowych miały zarówno niskie dochody gospodarstw domowych wnioskodawców, jak też wzrost wydatków związanych z utrzymaniem lokali na skutek likwidacji w lokalach gazowych podgrzewaczy wody i podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej. Należy nadmienić, iż poprzednio w lokalach tych naliczany był ryczałt za podgrzanie zimnej wody, którego wartość jest niższa od kosztów rzeczywistych.

Z przedstawionych danych wynika, że o średniej wysokości wypłaconych dodatków decydowały dochody gospodarstwa domowego wnioskodawców i wysokość opłat ponoszonych na utrzymanie lokalu.

Średnia kwota przyznanego dodatku mieszkaniowego wyniosła 253,52 zł (w 2011 r. 234,49 zł).

Ogółem wydano 3 465 decyzji administracyjnych, w tym:

-	pozytywnych	3 313
-	odmownych	115
-	umarzających postępowanie	37

Ponadto 23 wnioski pozostawiono bez rozpoznania z uwagi na braki w dokumentach przedstawionych przez wnioskodawców, które nie zostały usunięte pomimo wystosowanego wezwania, co nie pozwoliło na rozpatrzenie wniosków i wydanie ostatecznych decyzji.

Dokonano 138 wezwań wnioskodawców celem uzupełnienia braków w dokumentach oraz wydano 217 zaświadczeń dotyczących wypłat dodatków mieszkaniowych.

W trakcie weryfikacji rozpatrywano 1402 pisma dotyczące wnioskodawców w sprawie przyznanego dodatku mieszkaniowego, na które wydano 992 decyzje administracyjne weryfikacyjne.

Pracownicy socjalni MOPS przeprowadzili 240 wywiadów środowiskowych u wnioskodawców ubiegających się o dodatek mieszkaniowy. Odmowę przyznania dodatku mieszkaniowego z powodu uchylania się od przeprowadzenia wywiadu środowiskowego otrzymało 11 wnioskodawców.

Dodatki mieszkaniowe przekazywane były na konta 83 administratorów mieszkań. W 2012 r. około 87 % (w 2011 r.- 85%) ogółem wypłacanych ryczałtów na wniosek wnioskodawców zostało przekazanych na konta zarządców lokali. Pozostałe ryczałty mieszkaniowe wypłacane były w kasie MOPS. Sukcesywny wzrost przekazywanych ryczałtów na wniosek wnioskodawców na konta administratorów miał wpływ na zmniejszenie zaległości wnioskodawców w opłatach za zajmowany lokal.

IX. Świadczenia rodzinne i alimentacyjne.

1. Świadczenia rodzinne.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. Nr 139, z 2006 r. poz. 992 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia

i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły),

- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Zasiłek rodzinny w okresie od stycznia do października 2012 r. przysługiwał, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 504,00 zł lub 583,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

W okresie od 01 listopada 2012 r. nastąpiła zmiana kryterium dochodowego i przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 539,00 zł lub 623,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia albo 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego.

Świadczenia rodzinne przyznawane są na okres od 01 listopada do 31 października następnego roku.

Kwoty zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7. Kwoty świadczeń rodzinnych

ZASIŁEK RODZINNY		
Okres obowiązywania	Wyszczególnienie	Kwota
od 1 listopada 2009 r. do 31 października 2012 r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	68 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	91 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	98 zł

ZASIŁEK RODZINNY		
Okres obowiązywania	Wyszczególnienie	Kwota
od 1 listopada 2012 r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	77 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	106 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	115 zł

W 2012 r. ze świadczeń rodzinnych korzystało 4162 rodziny (2011 r. – 4483 rodziny), w tym:

Rodziny pobierające zasiłek rodzinny z dodatkami	-	1 735
w tym:		
• na jedno dziecko	-	799,
• na dwoje dzieci	-	635,
• na troje dzieci	-	202,
• na czworo i więcej	-	99.

Tabela nr 8. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
1. Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu :	Kwota	Okres pobierania
urodzenia dziecka	1000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	170 zł	na dziecko, nie więcej jednak niż 340 zł na wszystkie dzieci
	lub 250 zł	na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 500 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80 zł	na trzecie i następne dziecko
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60 zł	miesięcznie na dziecko do 5 lat
	80 zł	miesięcznie na dziecko od 5 do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	jednorazowo
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90 zł lub 50 zł	miesięcznie, pobierany przez 10 miesięcy (wrzesień-czerwiec)
2. Zasiłek pielęgnacyjny	153	miesięcznie
3. Świadczenie pielęgnacyjne	520 zł	miesięcznie
4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 000 zł	jednorazowo

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie i nie jest zależny od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje na czas nieokreślony chyba, że orzeczenie zostało wydane na czas określony, wówczas przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, jak również osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

W roku 2012 średniomiesięcznie wypłacano 2613 zasiłków pielęgnacyjnych osobom uprawnionym.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: 1. matce albo ojcu, 2. opiekunowi faktycznemu dziecka, 3. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z podjęcia pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje również osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, w przypadku, gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo, gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki nad chorym. Taki zapis ustawowy rozszerzający krąg osób uprawnionych do nabywania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego obowiązuje od 01.01.2010 r.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 520 zł miesięcznie.

Dodatkowo w roku 2012 obowiązywały 3 Rządowe programy wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. W ramach 2 programów obowiązujących w I i II kwartale dodatki do świadczenia pielęgnacyjnego w wysokości 100 zł wypłacane były na wniosek strony, natomiast trzeci program obligował do wypłaty tych dodatków osobom uprawnionym z urzędu. W roku 2012 wypłacono osobom uprawnionym 1800 świadczeń po 100 zł miesięcznie na ogólną kwotę 180 000zł. Realizacja pomocy była zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminy.

Rodziny pobierające świadczenie pielęgnacyjne w roku 2012r. – 481, w roku 2011 r. - 421, w roku 2010 - 214.

Wzrost ilości rodzin pobierających świadczenie pielęgnacyjne o 14,3% w stosunku do roku 2011 i o 124,8 % w stosunku do roku 2010 spowodowany był przede wszystkim zmianami wprowadzonymi od dnia 01 stycznia 2010 r. przepisów rozszerzających krąg osób nabywających uprawnienia do tego świadczenia.

Dotyczy to osób sprawujących opiekę nad starszymi osobami, członkami rodziny, rezygnującymi z pracy bądź jej nie podejmującymi w związku z koniecznością sprawowania tej opieki.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługiwała w 2012r. matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka niezależnie od dochodu w wysokości 1.000,00 zł na jedno dziecko.

Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowa zapomoga przysługiwała, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży i co najmniej jeden raz w każdym trymestrze ciąży. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Wydatki poniesione w 2012 r. na wypłatę świadczeń rodzinnych oraz ilość wypłaconych świadczeń w porównaniu do 2011 roku przedstawia tabela nr 9.

Tabela nr 9. Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy.

Wyszczególnienie	2012 r.		2011 r.	
	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	3.209.122	36.611	3.446.544	40.425
Dodatki do zasiłków rodzinnych z dodatków ogółem z tytułu:	1.861.141	14.061	2.062.673	15.317
▪ urodzenia dziecka	176.000	176	180.000	180
▪ opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	379.041	974	477.593	1.226
▪ samotnego wychowywania dziecka	437.150	2.483	476.570	2.718
▪ kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	203.880	2.641	226.780	2.970
▪ rozpoczęcia roku szkolnego	228.100	2.281	244.500	2.445
▪ podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	17.050	257	13.790	235
▪ wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	419.920	5.249	443.440	5.543
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami ogółem	5.070.263	50.672	5.509.217	55.742
Zasiłki pielęgnacyjne	4.797.774	31.358	5.286.915	34.555
Świadczenia pielęgnacyjne	2.826.306	5.472	2.050.745	4.004
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	584.000	584	655.000	655
Razem:	13.278.343	88.086	13.501.877	94.956

Po uwzględnieniu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń, wartość faktycznych wydatków wyniosła 13.234.712,48 zł.

Z analizy powyższej tabeli wynika, że w trzech głównych pozycjach nastąpił spadek wypłacanych kwot. Taka sytuacja spowodowana była faktem, że od 2004 r. do listopada 2012 r. nie nastąpiła zmiana progu dochodowego do przyznania prawa do świadczeń rodzinnych i wynosiła 504 zł na osobę w rodzinie. Zmiana wysokości progu dochodowego od listopada 2012 roku do 539 zł nie spowodowała znacznego zwiększenia ilości osób uprawnionych do świadczeń rodzinnych. Jest to zbyt mała podwyżka progu dochodowego aby miała znaczący wpływ na wzrost osób uprawnionych.

Wzrost zarówno ilości jak i kwot wypłacanych świadczeń w roku 2012 nastąpił w pozycji świadczenie pielęgnacyjne. Notowany był wzrost wypłaconych kwot na poziomie 37,8 %. Na ten wzrost zdecydowany wpływ miały zmiany przepisów prawa, obowiązujące od 01.01.2010 r, rozszerzające krąg osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z rezygnacją z pracy w celu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Wnioski jakie wpływały w roku 2012 dotyczyły przede wszystkim osób, które sprawowały opiekę nad rodzicami lub dziadkami legitymującymi się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W sprawie świadczeń rodzinnych w roku 2012 wydano 4657 decyzji administracyjnych .

Ponadto wydano 859 zaświadczeń w różnych celach. Bardzo dużą ilość wydanych zaświadczeń stanowiły zaświadczenia wydane osobom zainteresowanym w celu uzyskania świadczeń rodzinnych za granicą.

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych odzyskano kwotę 98 035 zł.

Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń na koniec 2012 r. wyniósł 110.904 zł.

Od 1 maja 2010 r. zostały zmienione przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W miejsce rozporządzeń nr 1408/71 i 574/72 weszły w życie Rozporządzenie Rady i Parlamentu Europejskiego (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego - jako nowe rozporządzenie podstawowe, zmienione Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)Nr 988/2009z dnia 16 września 2009 (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz Rozporządzenie Rady i Parlamentu Europejskiego nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego - jako nowe rozporządzenie wykonawcze. Podstawowe zasady koordynacji nie uległy zmianie.

Natomiast przy zbiegach uprawnień do świadczeń dodane zostało nowe kryterium – miejsca zamieszkania. Oznacza to, iż przepisom ww. rozporządzeń dot. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego od 1 maja 2010 r. podlegają także rodziny, w których żaden z rodziców nie wykonuje pracy zawodowej, a mieszkają w różnych krajach UE.

Ponadto z dniem 1 maja 2010 r. ww. przepisy wspólnotowe obejmują rodziny, w których jeden z rodziców prowadzi działalność gospodarczą w innym kraju UE. Jednocześnie zostały wyłączone z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego świadczenia z funduszu alimentacyjnego na mocy ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na podstawie decyzji wydanych przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego wypłacono, z kwoty ogółem wypłaconych świadczeń, łącznie kwotę **69.047 zł** ; z tego :

- zasiłek rodzinny	13 719 zł
-dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	600 zł
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	960 zł
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	1 500 zł
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2 480 zł
- zasiłek pielęgnacyjny	14 688 zł
- świadczenie pielęgnacyjne	35 100 zł.

W roku 2012 nastąpił niewielki spadek wypłacanych świadczeń na podstawie ww. decyzji o 1.726 zł (kwota wypłaconych świadczeń w roku 2011 wynosiła 70 773 zł).

Osoby zobowiązane do zwrotu świadczeń rodzinnych na podstawie decyzji Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego dokonały zwrotu kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w wysokości **7.033 zł**.

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne przyznawane są osobom, którym decyzją przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe do grudnia 2012 r. nie przysługiwały osobie, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie świadczenia posiadała okres ubezpieczenia wynoszący 20 lat w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn.

Składka zdrowotna nie przysługiwała, jeśli osoba objęta była ubezpieczeniem z innego tytułu, np. z tytułu pracy zarobkowej małżonka.

Tabela nr 10. Wydatki na składki FUS i zdrowotne.

Wyszczególnienie	2012 r.		2011 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	3.852	538.840	2.682	343.527
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	2.779	130.057	1.840	86.112
Razem:	6.631	668.897	4.522	429.639

Znaczny wzrost składek zarówno na ubezpieczenie społeczne jak i zdrowotne spowodowany był wzrostem ilości wypłat świadczenia pielęgnacyjnego, dającego możliwość opłacania składki za osoby uprawnione.

1. Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 1228) łączy elementy funduszu alimentacyjnego sprzed 2004 roku oraz obowiązującego do września 2008 r. systemu zaliczek alimentacyjnych.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego środkami finansowymi z budżetu państwa.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń:

- bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- dochody rodziny nieprzekraczające 725 zł (netto) miesięcznie na osobę w rodzinie,
- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat , jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów , nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- świadczenia przyznawane są na okres od 01 października do 30 września następnego roku.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych.

Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych w kwocie aktualnie zasądzonych alimentów, bez względu na wielkość zaległych zobowiązań dłużnika wobec osoby uprawnionej; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego z miejsca zamieszkania dłużnika, np. w przypadku braku umowy międzynarodowej pomiędzy Polską i państwem, w którym dłużnik zamieszkuje,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

W sprawie funduszu alimentacyjnego wydano **1742** decyzje administracyjne.

Wypłacono 11 483 świadczenia alimentacyjne na kwotę 3.614 071 zł. Po uwzględnieniu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń, faktyczne wydatki wyniosły 3.609.889,95 zł.

Według stanu na dzień 31.12.2012 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były dla **568** rodzin na **874** osoby uprawnione (dzieci).

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych określa ustawa z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.).

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika:1) zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy

w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny; 2) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

Od 01.01.2012 r. w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił: 1) złożenia oświadczenia majątkowego, 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych — organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, dołączając odpis tej decyzji, oraz składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.).

Na dzień 31.12.2012 r. na terenie miasta Stargard Szczeciński było **616** dłużników alimentacyjnych.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych w 2012 r.

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego - 161 osób,
- zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy - 47 osób,
- poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego - 90 osób,
- wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - 504 osoby,
- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (decyzje prawomocne) - 225 osób,
- wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - 43 osoby,
- złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK – 198 osób,
- złożenie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego – 198 osób,
- w pozostałych przypadkach sprawy w toku.

Sposób załatwienia przez Prokuraturę:

- odmowa wszczęcia dochodzenia w 162 przypadkach,
- umorzenie dochodzenia w 26 przypadkach,
- podjęcie na nowo dochodzenia w 7 przypadkach,
- przesłanie aktu oskarżenia do Sądu w 2 przypadkach.

W pozostałych przypadkach do dnia 31.12.2012 r. Prokuratura nie podjęła decyzji (postępowanie w toku).

Na dzień 31.12.2012 r. zadłużenie z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych na osoby uprawnione posiadało **836** dłużników alimentacyjnych (zamieszkujących na terenie miasta Stargard Szczeciński i poza miastem Stargard Szczeciński).

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosił **10 979 162 zł.** W 2012r. dłużnicy alimentacyjny dokonali zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę **414 396 zł** oraz odsetek ustawowych w kwocie **76 413 zł.** (łącznie kwota zwrotu **490 809 zł**). W stosunku do roku 2011 nastąpił wzrost zwróconych kwot o 7,8 %.

Dochód własny gminy stanowi kwota 138 940 zł.

Ponadto dokonano zwrotu zadłużenia zaliczki alimentacyjnej na łączną kwotę **81.664 zł** z czego 50% stanowi dochód gminy. Na dzień 31.12.2012 r. na ogólnopolską listę dłużników wpisanych było 733 dłużników alimentacyjnych.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy, a od października 2008 r. dodatkowo komornik skarbowy w ramach postępowania egzekucyjnego w administracji.

Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2012 r. wyniosły 883 832 zł.